

12 RÖPIRAT.

Budapest

1882. szeptember 15.

II. évfolyam

XII. füzet.

A drezdai nemzetközi kongresszus manifesztuma.

A zsidóság által veszélyeztetett keresztény államok kormányaihoz és népeihez!

Valamint az elmúlt évszázadok folyama alatt az európai keresztény népek kultúráját, civilizációját, jólétét és jövőjét felváltva az arabok, a tatárok és a törökök fenyegették, a mely idegen fajú s vallású népek támadásait s rohamait az európai keresztény népek fegyverei annak idején diadalmasan visszaverték: úgy napjainkban az európai keresztény népek kultúráját, civilizációját, jólétét s jövőjét egy, ama támadó népelemeknél nem kevésbé veszélyes, sőt, tekintve eszközeit és céljait, azoknál tán még veszélyesebb másik idegen népfaj fenyegeti. S ez az idegen népfaj a zsidó népfaj.

Az európai keresztény népek helyes ösztöne a legújabb időkig féken tartotta ezen esküdt, természetes, öröklött ellenséget, a melynek ellenében törvényhozási megszorító, de félrendszabályoknak bizonyult intézkedések voltak az európai népek védfegyverei.

Ez az állapot azonban a jelen század elejétől kezdve az egyes európai államokban, fokozatosan, gyökeresen megváltozott.

A francia forradalomnak diadalra jutott eszméi: a szabadság, egyenlőség és testvériség a zsidó népfaj előtt is ledöntötték azon korlátokat, a mely korlátok a keresztény népek védelmére voltak felállítva.

A szabadság elve alkalmaztatott arra a népfajra is, a melynek mindenütt első és legfőbb törekvése a többi népeket a raffineria minden nemével morális és vagyoni rabigába verni; mert vallási és nemzeti hagyományai szerint mind e népek csak arra vannak teremtve, hogy ő neki szolgáljanak.

Az egyenlőség elve alkalmaztatott arra a népfajra is, a mely neni akar egyenlő lenni velünk, magát mintegy Istentől privilegizált

népnek, a többi embereket pedig alsóbb lényeknek, tisztátalan állatoknak tartja.

A testvériség elve alkalmaztatott arra a népfajra is, a mely bennünket nem-zsidókat felebarátainak, embertársainak se ismer el, s a melynek Talmudja értelmében a nem-zsidók csak kiirtani való ellenségek, a kiket csalni, lopni, kizsarolni, a bukás örvényébe taszítani, ellenük hamisan esküdni, őket megbecsteleníteni, sőt meggyilkolni is, istenük előtt kedves cselekedet.

Nem csuda tehát, ha a modern liberalizmus, a mely mindinkább azonosítá magát az előretörő zsidóság érdekeivel, a zsidókra alkalmazva, álliberalizmussá változott, s a zsidók kezében kényelmes eszközzé vált, világoralmi terveik megvalósítására s az európai keresztény népeknek békókba verésére.

A zsidók korlátlan uraivá lettek a pénzpiacznak: uralják a börzétet, a hol tetszés szerint szabják meg a pénz és pénzértékek, a nyerstermények s ipari cikkek árait, s ezzel a tőkepénzes erszénye, a földműves és iparos verejtékének gyümölcse fölött ők rendelkeznek. Uralják a bankokat s általában a pénzintézeteket, s ezzel ők a fiktív értékek teremtői, a hitelnek és a pénzforgalomnak urai, ezek csatornáit kényük-kedvük szerint nyitva meg saját fajbelieik előtt, és zárva el a nekik nem tetsző nem-zsidók előtt.

A pénzpiacz e monopolizálásának természetes következménye az, hogy a földműves, a nagybirtokos, a gyáros, a kézműves, a kereskedő stb. a zsidóktól vagyoni függésbe jutott, s ekkép existenciájuk a zsidók kényétől-kedvétől levén feltételezve, azok alázasat szolgálíva, uszályhordozóivá kellett hogy legyenek. Éhhez járul még az, hogy a zsidók a bankoknál, vasutaknál, biztosító társulatoknál stb. a nyilvános pályán működő befolyásos férfiakat dúsan javadalmazott állásokban alkalmazva, ezen ekkép kitartottak, mintegy zsidó hűbéresek, a zsidó hatalomnak a törvényhozás termében és a kormánykörökben legkészségesebb és leghatalmasabb támaszai.

Ezen közgazdasági és financiaális rendszer pyramisának csúcsát a Rothschild- „dynasztia” képezi, a mely a folyton hitelre szoruló államok bankárjává lett, a kinek beleegyezése nélkül ma már háború is alig viselhető, s ha viseltetik, ez csak újabb kedvező alkalom milliárdjait újabb milliárdokkal szaporítani, s ekkép az európai népek tőkét – e népek nemzeti szerencsétlenségeit is kiaknázva, – a „dynasztia” s a zsidó népfaj kezében mindinkább koncentrálni.

A népek velőjén rágódó s a zsidó pénzhatalmasságok által folyton növelt roppant államadóssági terhek mellett, az egyes eladósdott államok kormányai pusztá zsidó agenturákká, zsidó pénzbehajtó közegekké sülyedtek le. Innét e kormányok abszolút tétlensége a

zsidókérdéssel szemben, sőt saját népeik iránti ellenséges magatartásuk a zsidóság érdekében.

A zsidóságnak sikerült az időszaki sajtónak legnagyobb részét részint közvetlenül kezeibe ragadni, részint közvetve maga részére akként befolyásolni, hogy a legújabb időkig Közép-Európában alig létezett lap, a mely a zsidósággal szemben az igazságot kimondani merészelt volna.

Ékkép a zsidók a közvélemény korlátlan uraivá, annak gyártóivá vetették fel magukat. Minden ellenük emelkedő bármily alapos panasz elnyomatik, minden, a zsidó uralmat csak a legtávolabbról is veszélyeztetni látszó cikk félretéteik. Ők osztogatják a dicséretet és kárhoztatást elevenek és holtak, fejedelmek, államférfiak, hivatalnokok, tudósok, művészek stb, sőt még az egyesek magánélete fölött is. A nyilvános pályán működő férfiak előmenetele, érvényesülhetése a zsidó sajtó jóindulatától lőn feltételezve, következképp annak, a ki bármely nyilvános pályán célzott érne akar, a zsidó sajtó kegyeit s így a zsidók kegyeit is hajhászni kell.

Ezen állapotnak következkése az az intellektuális rabszolgaság s a zsidósággal szemben uralkodó morális gyávaság, a mely korunknak egyik legjellemzőbb vonása. Előretörő fiatal erők jövőjüket, maguknak nevet szerzett élemedett férfiak múltjokat s haláluk utáni hírnevüket féltik, s hogy mindezt a zsidó sajtó segélyével biztosítsák maguknak, a zsidó hatalom uszályhordozóivá, nemzetük és fajuk s így saját véreik árulóivá lesznek.

A zsidók sok államban a szabadkőművesi intézményt meghamisították, lényegéből kivetkőztették, s azt a zsidóhatalom egyik legveszélyesebb, legsikeresebb eszközévé aljasították.

Legfőképp a sajtó útján ássa alá mindinkább a zsidóság a keresztény vallást, a mely pedig az európai árja népek specifikus faji vallásává lőn, a melynek bűvköréből egyetlenegy európai árja nép se vonhatja ki magát a nélkül, hogy a morális bukásnak s így a megsemmisülésnek ne tenné ki magát. Ott van tanúbizonyságul 18 évszázad történelme, a mely egész idő alatt az európai árja népek körében egyetlenegy új vallás se tudott még csak keletkezni is, a melynek alapját ne Krisztus evangéliuma képezte volna.

A római időkben a kereszténység mentette meg az európai árja népfajt egyrészt a morális banqueroute-tól és a társadalmi feloszlástól, más részről pedig a félvad barbarizmustól, s regenerálta azt, annak civilizációját, kultúráját szilárd vallási, morális és társadalmi alapokra fektetve.

S ugyanezen okokból már a római időkben ugyancsak a kereszténység mentette meg az európai árja népfajt az az időben szilaj

erővel magásra törő s egészséges társadalmi szervezettel bírt sémita fajú zsidóság által való túlszárnyaltatástól is, az árja népfaj kezébe adva a zsidóság morális fegyvereit, s ekkép őt ezzel versenyképessé téve. S megalapítva lőn a zsidó eszme ellenében az örök időkre szóló legyőzhetlen reakció: a keresztény vallás.

Igen, a keresztény vallás a leghatalmasabb reakció a zsidó világoralmi tendenciák ellen, legyőzhetlen tiltakozás a sémita emberfajnak az árja emberfaj fölé való kerekedése ellen, s így nagyon természetes, hogy a zsidóság e vallás megalapítójának szintúgy, mint magának a keresztény vallásnak, esküdt, halálos ellensége.

Miután e szerint a zsidóság sémita fajának fölényét és uralmát mindaddig szilárdan meg nem alapíthatja, míg az ellenében fenálló eme természetes reakciót legyőznie s a kereszténység intézményét lerombolnia nem sikerült: támadásainak legelső s legfőbb célpontját a kereszténység képezi.

A zsidó nép ősi nomád természetét lényegében máig is megtartva, előtte a haza fogalma ismeretlen. Mint kozmopolitának elve: Ubi bene, ibi patria. A zsidó tehát nem lehet hazafi, a ki szeretettel, odaadással, önfeláldozással csüngjön azon a földön, a melyen született, s a ki e földet arcza verejtékével munkálja. Ha a zsidó itt-ott mezei gazdaságot űz is, az nem egyéb rablógazdaságnál, mely az erdőket kipusztítja, a földet termő erejéből kimeríti, s így mindinkább terméketlenné teszi. De nem is munkálja a földet, mert az ekeszarvát, a kaszát, a kapát nem veszi kezébe; sőt azt még munkáltatni se igen szereti, mert ő a földbirtokot inkább csak hypothekának, a földművest csak az uzsora által kizsákmányolandó rabszolgának tekinti, aki nehéz munkájának gyümölcse az övé.

A törvényhozások felszabadították a földet, önmagának urává tették a földművest, eltörölte az úrbért: s ma, néhány évtized elmúltával oda jutottunk, hogy a népet az új zsidó úrbér alól kell felszabadítanunk, a mely új zsidó úrbér gonoszabb a réginél, mert a földműves föltétlen lekötelezettje a zsidó uzsorásnak és korcsmárosnak, a ki őt házából s telkéről a kinyert árverési jog alapján minden órán elűzheti, s őt és családját földönfutóvá teheti.

Az Amerikába való mindinkább tömegesebbé váló kivándorlásnak itt rejlik egyik fő oka, a föld a zsidó uzsora és a zsidó zaklatások által megfosztatván szorgalmas, dolgos őslakóitól, a kiknek helyét aztán improduktív sacherozó zsidók foglalják el.

A Talmud a nem-zsidók ellenében minden igazságtalanság és büntett elkövetését megengedvén a zsidóknak, ezek részéről a jogrend s ezzel a társadalmi rend is felforgatással van fenyegetve. A kriminális statisztika bizonyítja, hogy a zsidók a nem-zsidóknál

aránytalanul nagyobb százalékkal szerepelnek az elítéltek s még inkább a vádlottak rubrikájában, a mely utóbbiak nagy részének, a zsidók szoros összetartása folytán sikerül az elítéltetést kikerülni részint hamis, legtöbbször zsidó tanúk segítségével, részint pedig az eljáró közegek megvesztegetésével. Egész jól szervezett vesztegető bandák működnek, a melyek ezenkívül az eladósodott hivatalnokokkal és bírakkal szabadon rendelkeznek, s a melyek hálóinak számai több államban a legfelsőbb kormányi és bírósági körökig terjednek.

Ez oknál fogva nem-zsidó, zsidó ellenében gyakran legvilágosabb jogát se képes érvényesíteni, sőt ellenkezőleg annak van kitéve, hogy az illető megvesztegetett hivatalnokok részéről, szövetségben a zsidókkal, gyakran egész életére chicanirozásnak, üldöztetésnek czéltáblája lesz. A zsidó taktikák egyik legjellemzőbbje az, – és bámulatos sikereiket ez magyarázza meg leginkább, – hogy azon nem-zsidókat, a kiket egyszer maguknak áldozatul kiszemeltek, – esetleges retorziótól tartva, – körmeik közül soha többé ki nem eresztik mindaddig, míg ezek vagy meg nem adják magukat nekik, vagy vagyoniilag és moráliter meg nem semmisültek. Az „Alliance israelite universelle” jelszava szerint is minden izraelita felelős levén egymásért, minden egyes zsidónak magán ügyét nem-zsidóval szemben az összes zsidóság saját ügyének tekinti, s így in ultima analysi a jogát érvényesíteni akaró nem-zsidó az egész zsidósággal látja magát szemben.

Ily állapot mellett a nem-zsidók részére, a zsidókkal szemben, a törvény és alkotmány által biztosított jogegyenlőség a gyakorlatban nem létezik.

A már magában véve szorosan összetartó internacionális zsidó nép az 1860-ik évtől kezdve egy nemzetközi fő vezénylő orgánumot nyert a Parisban megalakult „Alliance israelite universelle”-ben, a melynek az egész földkerekségén vannak fiókjai. Ez az állítólagos puszi a jótékonyági egyesület mindinkább egy politikai társulat jellegét öltötte magára, a mely az egyes államok kormányaival quasi-diplomaciai érintkezést tart fen, sőt már 1878-ban a berlini kongresszus körül küldöttei által képviseltette is magát.

Ez egyetemes zsidó politikai szövetség lehetővé teszi a zsidóságnak azt, hogy egész nemzetközi súlyát és hatalmát a nem-zsidók részéről a föld bármelyik pontján felmerülő támadás, helyesebben szólva, jogosult önvédelmi akció ellenében koncentrálhassa, s minden, a zsidó hatalom ellen nyilvánuló ellenszegülést példásan megtoroljon, hogy ekként még szorosabbra verje ama rablánczokat, a melyekbe az

európai keresztény népeket, különösen Közép- és Kelet-Európában, a zsidóságnak máris vernie sikerült.

A dolgok ily aggasztó s folyton súlyosbodó állásában, egy részről szemben ama nagy veszélyekkel, melyekkel a nemzetközi fővezénylet alatt álló zsidó népfaj az európai keresztény népek jólétét, nyugalomát, jogbiztonságát, kultúráját, civilizációját és jövőjét folyton növekvő mértékben fenyegeti; – más részről pedig szemben ama menthetetlen rideg közönyösséggel, melylyel a kormányok saját népeiknek a zsidósággal vívott társadalmi önvédelmi egyenetlen küzdelmét szemlélik, sőt sok államban egyenesen a zsidóság pártjára állva, saját népek kezéből az önvédelem eszközeit is kicsavarják, megfosztva őket a zsidókérdésben a sajtószabadságtól, az egyleti s gyülekezeti jogtól és a szabadszólás jogától; – s végül indítatva azon nézettől, hogy a keresztény társadalomnak e kérdésben az iniciatívát megragadni önmaga irányában most már halaszthatlan kötelessége és pedig kötelessége nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül: –

Európának több, a zsidóság által kiválóan fenyegetett államából, a zsidókérdés theoretikus tanulmányozásával éveken át foglalkozó s egyúttal e kalamitást a gyakorlati életből is teljes horderejében ismerő parlamenti tagok, egyházi férfiak, katonatisztek, hivatalnokok, ügyvédek, orvosok, tudósok, tanárok, művészek, hírlapírók, mezőgazdák, gyárosok, kézművesek, kereskedők s más ügybarátok 1882-ik évi szeptember 11-ik és 12-ikére Drezdába egy nemzetközi kongresszusra nagy számban összegyülekeztek, ahol a zsidókérdést beható megbeszélés tárgyává téve egyebek közt elhatározták, hogy mint szakértők, a jelen sorokban az elzsidósodott keresztény államok kormányaihoz és népeihez egy szöveget intéznek.

Ezen, a nem-zsidó társadalom érdekeinek megóvására létrejött első nemzetközi kongresszus nem szándékozik, az eseményeknek eleibe vágva, a zsidókérdés megoldására nézve részletezett programot felállítani.

A zsidó népfaj mai hatalma sokkal szilárdabb alapokon nyugszik, e parazita nép már sokkal mélyebben beette magát társadalmi és állami életünk testébe, semhogy már ezen első kongresszus azzal kecsegtethetné magát, hogy esetleges részletezett propozíciói már ma keresztülvihetők lennének.

Mindazonáltal a végezel fölött, a melyet az európai népeknek maguk elé kitűzniök kell, már ma tisztába kell jönnünk, s azért, miután önáltatás azt hinni, hogy a zsidó népfaj más, főleg pedig keresztény népekbe valaha beolvasható s azokkal assimilálható lenne, – hisz 3000 év óta soha és sehol sem történt ez, – a kongresszus kijelenti, hogy a zsidókérdés csakis és egyedül oly módon oldható

meg végleg és teljesen kielégítőleg, a mint megoldatott annak idején az illető megtámadott európai államok által az arab, a tatár és a török kérdés.

Európa a keresztény népeké, s azért az ellenséges és uralkodni vágyó nem-keresztény népelemek hatalmi törekvéseinek kísérleti területül nem szolgálhat.

Hogy a zsidó népfaj ellenében bármily szigorú megszorító törvényes intézkedések nem vezetnek célhoz, eléggé tanúsítja az elmúlt századok történelme; – s aztán e megszorító törvényes intézkedéseket, a semmiféle törvények által sikerrel nem korlátozható zsidóság pár évtized múlva újra elhárítaná.

A zsidóemancipáció pedig, a melytől Európa évtizedekkel ezelőtt a zsidóságnak az európai népekbe való beolvadását várta, tökéletes kudarcot vallott, s csak arra szolgált, miként minden gondolkodó főt meggyőzzön arról, hogy az európai népeknek a közöttük élő zsidósággal „modus vivendi”-t helyreállítaniuk abszolút lehetlenség.

Tehát a zsidókérdés megoldása módozatainak részleteit egyelőre a kifejlendő eseményekre hagyva: ezen első nemzetközi zsidóellenes kongresszus feladatának csak azt tartja, hogy a társadalmi önvédelmi mozgalomnak nemzetközi megindítását és szervezését eszközölje.

És itt első sorban az elzsidósodott európai államok kormányaihoz, másod sorban pedig ugyanezen államok népeihez, keresztény társadalmához fordulunk szózatunkkal.

A kormányokat, a melyek keresztény uralkodók keresztény tagokból álló tanácsai, felhívjuk arra, hogy saját népeiknek a zsidósággal, ezen természetes, esküdt ellenségükké! szakadatlanul folyó s jelenleg egyenetlen önvédelmi harca elé akadályokat ne gördítsenek azzal, hogy őket a zsidókérdésben a sajtószabadságtól, az egyleti és gyülekezeti jogtól és a szabadszólás jogától megfossszák; hanem ellenkezőleg addig is, míg a zsidókra a polgári jog szabályai és nem a közjog szabályai alkalmaztatnak, saját népüket, a mely vér az ő vérükből és csont az ő csontjukból, ezen törvényes önvédelmi küzdelmükben lehetőleg támogassák. Ezenkívül pedig egy helyesebb pénzügyi, államadóssági s általában közgazdasági rendszer életbeléptetésével, törekedjenek magukat, államukat és népeiket a zsidó pénzhatalmasságok diktatúrája s ekkép a zsidóság politikai befolyása alól is emancipálni.

A zsidó népfaj által többé-kevésbé elnyomott keresztény népeket pedig felhívjuk a jogosult önvédelmi mozgalomnak az egész vonalon való megindítására és szervezésére.

Ez az önvédelmi akció mindaddig, míg a zsidó népfaj a polgári jog védpajzsa alatt keres és talál is oltalmat, s míg a törvényhozások által nem fognak reája a közjog szabályai alkalmaztatni: csakis a fenálló polgári törvények korlátai között mozoghat.

A keresztény népek fogjanak tehát hozzá ezen törvényes önvédelmi mozgalom erélyes szervezéséhez. Indítsák meg az élénk agitációt és az erőteljes akciót a parlamentekben, a kerületi s községi képviselőkben, a sajtóban és nyilvános gyülekezetekben; alakítsanak városonként és vidékenként védegyleteket, ezen védegyletek vezetésére alakuljanak országos vezérbizottságok, a melyek ismét a különböző országokban neifizetközi utón lépjenek egymással összeköttetésbe, hogy az „Alliance israélite universelle” aknamunkáját egy, mielőbb megalakítandó „Alliance chrétienne universelle” által paralyzálhassák. Silykép lépésről lépésre hódítsa vissza minden téren a keresztény társadalom azon pozíciókat, a melyekből őt a zsidóság kiszorította.

És ha e szózatunk nem fog kiáltó szó maradni a pusztában, hanem az európai keresztény társadalom az őt fenyegető veszély öntudatára ébredve, haladéktalanul megragadja a jogosult önvédelem törvényes eszközeit: úgy a XIX-ik század homlokáról rövididő alatt le lesz törölve az a szégyenfolt, hogy egy 7–8 millió főnyi kulturellenes népfaj, a semitikus zsidófaj, szellemileg, moraliter és pénzügyileg zsarnokoskodjék negyedfélszáz millió főnyi árja (s illetőleg az idők folyamán a kereszténység útján arjánizált) emberfajon, azon az emberfajon, a mely szellemi és fizikai fölényénél fogva hivatva van saját magvát, tökélyre vitt civilizációjával együtt, diadalmas fegyvereivel és a béke munkáival őt világrészben elterjeszteni.

És ha e szózatunk az európai népeknél meghallgatásra találni s az ige testté válni fog: úgy a jövő évben összeülendő második zsidóellenes kongresszus már egy, a keresztény népekre nézve előnyösen megváltozott új helyzetet fog találni, s akkor a kongresszus szavát a további teendőkre nézve újra hallatni fogja.

És most fel a munkára keresztény testvérek!

Kelt Drezdában, a nem-zsidó társadalom érdekeinek megóvására 1882-ik évi szeptember 11. és 12-ikén tartott első nemzetközi kongresszusból.

A kongresszus megbízásából:
Az elnökség.

A zsidókérclés bizalmas megbeszélésére egybe- gyűlt drezdai nemzetközi congressus tételei.

(Stöcker thezisei.)

I.

A zsidók jelenlegi állása önmagukra és minden kulturnépre nézve veszély, több nemzetre nézve pedig már most is anyagi és szellemi romlásnak oka. Egy nemzetközi egyesülés azon célra, hogy a zsidóság tulhatalma megtöressék, a ker. -világnak elutasíthatlan kultur-feladata.

II.

A zsidókérdés, noha a törzs- és hitkülönbségen alapul, jelentkezésében mégsem pusztán faji vagy vallási kérdés, hanem művelődéstörténelmi, politikai úgy mint szociálpolitikai és vallás-erkölcsi jellegű egyetemes kérdés.

III.

A zsidók befolyása, a mely számukhoz nincs arányban és egyáltalán nem felsőbb tehetség által van kieszközölve, a pénzhatalomnak kíméletet nem ismerő, gyakran lelkiismeretlen megszerzésén és alkalmazásán, a ker. állami és társadalmi élet iránti ellenséges indulaton s a nemzetek gyenge és rossz elemei fölött ez által feltételezett hatalmon, s végül jelenlegi társadalmi-politikai állapotaink hiányosságán alapul.

IV.

Politikai szempontból egy, magában álló nemzetiséget képezve, s hagyományai (Verheissungen) szerint egy nemzetiségnek maradni rendeltetve, származás, nyelv és kultúra által nemzetközileg egybe-kapcsolva, az egymás közti házasság által, úgyszinté tisztasági és étkezési törvények által mint egy kaszt jellemezve, a zsidók mint ilyenek képtelenek valamely keresztény népnek szerves alkatrészeit képezni. A reformzsidók, noha egyes részletekben eltérnek, mégsem képeznek általános állásukban kivételt, hanem azon törekvésükben, hogy a ker. kultúrvilágot uralják, annál nagyobb veszélyt.

V.

A zsidók emanczipációja, néma pusztán jogképességnek hanem a teljes állampolgári egyenjogúsításnak értelmében felfogva, a zsidóság lényével szintúgy mint a ker. állameszme lényegével való ellenmondás és egy végzetes hiba. Hatósági állások, úgyszinté ker. iskolák tanszékei zsidóknak nem engedélyezhetők.

VI.

Társadalmi szempontból a rideg pénz hatalomnak képviselője és gyakran az idegen szorgalomnak kizsákmányolója, a produktív munkában s az ezzel egybekötött társadalmi kötelezettségekben csekély részt véve, a modern zsidóság egy oly korban, a mely a munka és a tőke közti harcot forradalmi pártok keletkezéséig érlelte, egy első rangú társadalmi veszély annyival is inkább, mert az, a ker. állam alapjait tagadó vonásainál fogva, a forradalmi eszmék ápolásában kiváló részt vesz. A zsidók pénz hatalma az önálló állami életnek akadály, börzeüzelmük az üzleti élet veszélyes irányzatainak gyökere, befolyásuk az iparra és kézműre a munkát nyomasztó közvetítő kereskedés (Zwischenhandel) által oka sokszoros népnymornak.

VII.

Azon bajok ellen, melyeket a zsidó szellem a kereskedelemben, az ipar és a mezőgazdaság terén előidéz, egy, a tőkehatalmat korlátozó törvényhozás által kell küzdeni. Keresztények üzleti összeköttetéseiket lehetőleg keresztényekkel kössék.

VIII.

A ker. népek csak a ker. állameszmének és a nemzeti eszmének a nyilvános életben szintűgy mint a törvényhozásban való megtagadása által juthattak a zsidóktól való függésbe. Csak a ker. világnézetnek nagyrabecsülése és a nemzeti szükségleteknek a gazdasági életben, a törvényhozásban és a közigazgatásban való érvényesítése által fogják természetszerű önállóságukat újra visszanyerni. A kormányok és törvényhozó testületek tehát államjogi kezdeményezés végett megkeresendők, sa népek felhívandók, hogy a ker. szellem ápolása, valamint a zsidó szellem ellen az irodalomban, a napisajtóban s az állami és községi életben való küzdelem által, a minden nemzetnek szükséges sajtósságot és szabadságot védelmezzék.

A Fechenbacli-Thüngen-féle kongresszusi tételek.

A gyűlés a zsidó népelemnek és a zsidó befolyásnak összes nép- és állami életünkben való növekedésében komoly és fenyegető veszélyt lát a német nép erkölcsi és gazdasági fenmaradására nézve.

Hogy ezen befolyás megtöressék, és hogy a belőle szükségszerűleg támadó bajok és veszélyek elháríttassanak, a gyűlés sürgősen parancsoltaknak tekinti a következő rendszabályokat:

I.

A zsidóknak főleg kelet felől való bevándorlása megakadályozandó.

II

Az uralkodó, lényegében kapitalisztikus-manchesteri társadalmi és gazdasági törvényhozás, mely az uzsorát és a spekulációt, kiváltkép a részvény-, bank- és börzerendszer által a becsületes és tisztességes keresettel szemben kelleténél jobban kedvezményezi, oly irányban reformálandó, hogy az állam- és népfentartó foglalkozások emeltessenek és erősbitessenek, a spekuláció pedig ártalmatlan mértékre vezettessék vissza.

III.

A zsidók mindaddig, míg szívós elzárkózottságukban konokul megmaradnak s mintegy népet a népben képeznek, csupán mint oly idegenek tekintendők, a kiknek vendégjog engedélyeztetik. Állampolgári jogaik tehát oly módon korlátozandók, hogy se a törvényhozásban részt ne vehessenek, se hatósági hivatalokat, s névszerint bírói hivatalokat el ne nyerhessenek.

IV

A katonai szolgálattól a zsidók felmentendők; e helyett azonban külön fejadót vagy hadmentességi díjat tartozzanak fizetni.

A drezdai nemzetközi kongresszus tárgyalásai.

Múlt füzetünk bezárása után nyomban megérkezett hozzánk a drezdai kongresszusra meghívó. A meghívót magyar nyelvre lefordítva, számos elvbarátunknak megküldöttük. E meghívó következőleg hangzik:

Drezda, Berlin, Budapest sat. 1882. augusztus 10.

Tisztelt elvtárs!

A zsidóellenes mozgalom legközelebbi céljainak valamint annak is bizalmas megbeszélésére, mik legyenek azon utak és módok, a melyek választandók a célból, hogy a zsidóság állása ellen a magas financiaiban úgy mint a kereskedelemben, a mezeti gazdászatban úgy mint a kézműiparban, a politikában úgy mint a községi viszonyokban, a sajtóban úgy mint a művészet és tudomány terén nemzetközileg sikeresen küzd-

hessünk, – alulírottak Önt t. elvtárs f. évi szeptember 11-kére, hétfőre, Drezdába, a Helbig-féle Elbe-helyiségek fehér termébe ezennel tisztelettel meghívják. A szíves jelentkezések Németország sat. részéről Drezdába, Magyarország részéről Budapestre kéretnek tétetni.

Báró Fechenbach-Laudenbach Frigyes Károly, bajor kir. kamarás és sz. k. őrnagy Laudenbach-on és Sommerann, a kézműipar védelmére alakult egyletek elnöke s a westfáliai kézműves szövetség tisztt. elnöke. – Dr. phil. Henriéi Ernő, Tegelben Berlin mellett, a berlini „Társadalmi birodalmi egylet” elnöke. – Istóczy Győző, magyar országgyűlési képviselő Budapesten. – Lic. theol. Koffman Gusztáv Boroszlóban, a boroszlói német reformegylet elnökségi tagja. Ónody Géza, magyar országgyűlési képviselő Tisza-Eszláron. – Pickenbach Vilmos, kereskedő Berlinben, a berlini német reformegylet elnöke. – Pinkert-Wallegg Sándor, a német reformpárt központi választmányának és a drezdai reformegyletnek elnöke. – Schmeitzner Ernő, kiadó-könyvkereskedő Chemnitzben, a chemnitzi német reformegylet elnöke. – Skalla Rudolf, gyáros Iglauban Morvaországban, az iglauri osztrák reformegylet elnöke. – Stoecker Adolf, udvari hitszónok Berlinben, a német birodalmi gyűlésnek és a porosz képviselőháznak tagja, a berlini keresztény-társadalmi párt elnöke. – Báró Thüngen-Rossbach Károly, Rossbachon Unterfrankenben. – Winterfelett Ödön, szerkesztő Boroszlóban, a boroszlói német reformegylet elnökségi tagja. – Zerboni Károly, szerkesztő Bécsben, a bécsi osztrák reformegylet elnökségi tagja. – Ziegler Ferdinánd, gyáros Boroszlóban, a boroszlói német reformegylet elnöke.

Ezen meghívó igazolványul is szolgál, s kívánatra az illető bizottsági tagoknak előmutatandó.

Ezután következik a kongresszus programja, a különféle ünnepek és összejövetelek idejének megállapítása. Ezen programponatok tényleg szorosán megtartatván, alább úgyszólván leendő amaz összejövetelek és ünnepek lefolyásának ismertetésével, egyúttal azok idejéről is beszélni.

A kongresszus lefolyásának ismertetésénél e füzetek szerkesztője meglehetősen kényes helyzetben van nemcsak azért, mert maga is tevékeny részt vevén benne, saját eljárásáról is keli beszélnie, s így vigyáznia kell, hogy többet ne, de kevesebbet se mondjon mint a mi a valóságnak megfelel, hanem azért is, mert a kongresszusnak tárgyalásai bizalmas természetűek lévén, a kongresszus állandó bizottsága tárgyalásainak nagy része pedig az ügy érdekében egyáltalán a nyilvánosság elé hozhatók nem lévén, tán kevesebbet fog mondhatni, mint a mennyit tőle e füzetek olvasói várnak.

Mindazonáltal megkísértjük a munkát, s igyekezni fogunk lehető hű képét adni a drezdai első nemzetközi antisemita kongresszus lefolyásának s egyes epizódjainak.

F. hó 8-án, az osztrák államvaspálya reggeli gyorsvonatával Budapestről elindultak Ónody Géza és Istóczy Győző országgyűlési képviselők, Gramm Szylyveszter földbirtokos Biharból, Bárczay földbirtokos

Szabolcsmegyéből, Dr. Günther Antal a „Pesti Napló” külön tudósítója, s Olsavszky Lajos kir. táblai tanácsjegyző egyúttal az „Egyetértés” külön tudósítója. Pozsonyba érkezve, hozzájuk csatlakozott Simonyi Iván országyűlési képviselő is. Pozsonyban mintegy 300 polgár várta az utasokat, s illetőleg kísérte ki Simonyit a pályaudvarba, a hol Okolicsányi György ügyvéd a Drezdába utazókat rövid velős beszéddel üdvözölte, a mely beszédre Istóczy válaszolt. A pályaudvarba sereglett lelkes párthívekkel váltott barátságos kézszerítés után a társaság, a pozsonyi elvarátok lelkes éljenzése között haladt a tova robogó vonattal. Gansemdorfbán csatlakozott hozzájuk Dr. Zerboni Károly az „Oesterr. Volksf. remid.” szerkesztője. (A többi osztrák résztvevő: Skalla Rudolf Iglából és Lassnigg Bécsből csak harmadnap érkezett meg utólag Drezdába.) Brünnön, Prágán át Bodenbachig vasúton, utóbbi helyről pedig Drezdáig a „Szász Schweiczon” keresztül hajón történt az utazás. F. hó 10-kén délután 3 órakor Drezdába érve, ott a magyarokat a drezdai reformegylet küldöttsége, élén Pinkert-Waldegg elnökkel, ki egyúttal az ottani „Deutsche Reform” szerkesztője is, szívélyesen fogadta. A magyar vendégek a „Hotel Roessiger”-be elszállásoltatván, délután kirándultak a „Waldschlösschen”-be, a mely magaslatról pompás kilátás nyílik Drezdára és a hajókkal sűrűn járt majestuosus Elbe által keresztülszelt vidékre.

Programmszerűleg e napon – szombaton – esti 8 órakor kezdődött az ismerkedési estély a „Helbig”-féle vendéglő nagy termében. A terem egyik oldalán az elnöki emelvény háttérül babékok között voltak felállítva jobbról Ferencz József császár-királynak, közben Albert szász királynak s balról Vilmos császárnak mellszobra. A falon üveg alatt keretben függtek Bismarck hg. kéziratjai, a melyekben a drezdai reformegylet hódolati felirataiért köszönetet mond. A teremben kifüggesztve lett Solymosi Eszternek Ábrányi Lajos által festett s Ónody Géza által magával hozott arczképe is, a mely a szerencsétlen áldozatot majdnem életnagyságban tünteti elő, s a mely kép a legrészvételsebb figyelem tárgya volt. A magyarok itt találkoztak külön érkezett honfitársaikkal; a következők voltak ezek: De Pottere nyűg. alezredes Budapestről, Eördögh Alajos földiparüzlet-tulajdonos Liptó-Sz.-Miklósról és B. T. Budapestről. Az estély lefolyásáról a drezdai „Deutsche Reform” ekként ír:

„Midőn 9 óra felé mintegy 200 vendég, köztük a magyar képviselők, névszerint Istóczy, Ónody és Simonyi Iván, a kik azonnal a társaság központját képezték, megérkeztek, Pinkert-Waldegg szót emel egy szívélyes üdvözlő beszédre, a mely „Hoch”-okkal a szász királyra, kinek országában a mozgalom oly hatalmasan fejlődik, végződött. Pickenbach Vilmos Berlinből a drezdai reformereket s azok élén a mindig elől küzdő, soha meg nem nyugvó Pinkert-Waldegget élteti. Pinkert-Waldegg ezután a magyarokat s ezek között Istóczyt ünnepélyesen üdvözli, mire utóbbi felemelkedett, hogy meleg szavakban fejezze ki köszönetét és üdvözlését az elvarátok irányában. Beszédét a társaság viharos lelkesedése mellett fejezte be.”

Istóczy Győző felköszöntője ekként szólt:

„Uraim! Fogadják meleg köszönetünket ama szívélyes fogadtatásért, a melyet önök szívesek voltak készíteni részünkre. Meg voltunk győződve, hogy mi ide barátokhoz jövünk, a kik rokonszenvének és mo-

ralis támogatásának örvideni már személyes ismeretségünk előtt is szerencsések voltunk. Hő óhajunk az, hogy személyes ismeretségünk és amaz örvidentes indok, a mely bennünket a messze távolból Németország vendégszerető és szabad földére vezérelt, azon kötelékeket, a melyek bennünket elvtársakat már eddig is egymáshoz csatoltak, még szorosabbra fűzze. Legyenek önök üdvözölve uraim!”

A másnap – vasárnap – déli 1 órákor tartott diplomatikus ebéd folyama alatt, a melyen már Dr. Henrid is jelen volt, felköszöntöket mondtak: Pinkert-Waldeg Vilmos császárra, Ziegler a boroszlói reformegylet elnöke Albert szász királyra, Henrid szinte nagy lelkesedés között Ferencz József osztrák császárra és magyar királyra, Zerboni Bismarck herczegre emelt poharat, a ki előmozdítja azokat a célokat, melyek elérését a kongresszus feladatául tűzte ki magának. Ruppel Istóczyra emelt poharat, mire Istóczy a kongresszus kezdeményezőit, főleg pedig a drezdai komitét s ennek élén Pinkert-Waldegget éllette, sat.

Délután kirándulás volt külön díshajón, a száz meg száz díszesebbnél díszesebb nyaraló által környezett Elbén felfelé Wachwitzhöhere. A fellobogózott nagy hajó fedélzetén ember emberhátán, a kik a „Deutsehland, Deutsehland über Alles” német antisemita csatadalt zenekar-kísérettel lelkesülten éneklék. A magyar vendégek tiszteletére ráhúzta a zenekar Rákóczy indulót is. Mi magyarok itt is a legelőzékenyebb figyelemben részesültünk. Wachwitzhöhe magaslatára felérkezve, az ott levő elegáns vendéglői kertben a német kedélyesség szabad folyást engedett magának. Itt történt az is, hogy a kedélyes társalgás közben Istóczy Henricihez azt a kérdést intézte, hogy ugyan mi az a „Szalamander-dörgölés”, a melyről oly gyakran olvashat az ember a német multságok leírásaiban. A szeretetreméltó Henrid rögtön kapott az alkalmon, s tüzes berlini barátait azonnal az asztalhoz szállította s kijelentette nekik, hogy Istóczyra egy „urkräftig” szalamandert fognak dörgölni, a mi nagy kedvtöltéssel meg is történt.*) Jelen volt itt Bismarck Ernő porosz királyi kincstári uradalmi tanácsos is, a vas kancellár egyik unokaöcsé, a kiről alább bővebben lesz alkalmunk szólni.

Ugyané napon esti 9½ órákor a Meinhold-féle teremben programmszerűleg társas összejövetel volt, a melyen, a másnap megnyilandott kongresszus előizletetőjeül egy politikai előadás tartatott. S i m o n y i Iván ugyanis egy, zajos tetszésnyilvánításokkal kísért kitűnő beszéddel kötötte le a hallgatóság figyelmét, a mely beszédnek az általános

*) A „Salamander-Reiben” régi német szokás módját érdekesnek tartjuk ez alkalomból itt megismertetni. A parancsnok (a ki ezúttal Henrici volt,) a telt poharakkal az asztal körül állókhoz latin nyelven ezt a parancsot intézi: „Ad exercitium Salamandri estote parati!” (Legyetek készen Szalamander gyakorlatára!) Mire a tagok harsányan felelik: Sumus! (Készen vagyunk.) A parancsnok erre kiáltja: Egy, kettő, három! A „három” jelszóra mindenki elkezd pohara fenekét nagy zajjal az asztalhoz körben dörgölni, a mi igen komikusan veszi ki magát. Néhány másodperc múlva a parancsnok harsányan újra felkiált: „Bibite!” (Igyatok!), mire valamennyi pohár tartalma kiürül. A parancsnok ismét harsányan kiált. – Egy, kettő, három! A „három” jelszóra minden tag már üres poharát fülénél tartva, annak talpát az asztalon előlről hátra gyorsan zörgeti néhány másodperczig. A parancsnok által újabban kiáltott „egy!”-re mindenki felemeli poharát, a „kettő!”-nél a levegőben tartja, s a „három!”-nál a pohár talpát függőleges irányban nagy csattanással az asztalhoz üti. Ebből áll a „Szalamander-dörgölés” valakinek a tiszteletére.

politikába vágó része füzetek keretén kívül esvén, annak csak a zsidó-kérdésre vonatkozó részét közölhetjük. Simonyi így szólt:

A zsidó nép, a mely csak egy elenyészőleg csekély százalékát képezi a többi népeknek, rövid idő alatt a fő hitelintézeteket, a fő közlekedési intézeteket és a hatalmas sajtót legnagyobb részben magához ragadni tudta. Ezen és más tényezők által, a melyek között mindenekelőtt különösen szolidaritásukat kell hangsúlyoznom, ez a nép, noha csak elszórtan élősdimódra lakik a többiek között, oly befolyást sőt uralmat tudott magának kivívni, a mely, nem mondok sokat, nem egy állam törvényes kormányával bátran megmérkőzhetik. Harmincz év óta ez az uralom egyenesen nyomasztólag érezhetővé lőn. És mégis 30 évi időtartamra volt az embereknek szükségök a végből, hogy ezen uralom tudatára ébredjenek. Ha valaki azt a kérdést bátorodott tenni, hogy ez az uralom nemzeti, erkölcsi eszményeinket előmozdítja-e, akkor ezek az uralkodók: a zsidók panaszkodtak türelmetlenség és erőszak fölött. És meghallgatásra is találtak azoknál, a kikre befolyásuk kiterjedett.

A mi modern intézményeink az uralmat a zsidóságnak úgyszólván ölébe dobták. Képzelnünk csak egy nagy területet, a melyen néhány száz-ezer ember lakik. Tegyük fel, hogy ezen emberek mindegyike a maga esze szerint jár el és gazdálkodik. S tegyük fel most azt, hogy csak 200 ember egyesülne s tudná csak magát jó fegyverekkel s más segédeszközökkel ellátni. Nem bizonyos-e az, hogy ez az egy akaratnak engedelmessé 200 ember nehézség nélkül uralkodhatnék a szétszórt száz-ezerek fölött? A zsidóság egy phalanxot képez, a mely a többi atomizált társadalommal szemben mindig harczkészén áll. Dühringnek nem áll az az állítása, hogy a zsidóság összetartása csak addig tart, a míg ez érdekükben van. A zsidók tényleg fanatikusan ragaszkodnak a missiójuk felőli hithez, s ez, amint önök mindnyájan tudják, a többi népek fölötti uralmat helyezi nekik kilátásba. Valljuk be nyíltan: A legújabb idő a legteljesebb és legkézzelfoghatóbb módon nyújtott tápot ennek a hitnek a megszilárdítására.

Már az elnyomatás és üldöztetés korszakában a zsidók magukat a tőke birtokába tudták helyezni; a mai kapitalisztikus időben könnyű nekik tőkájukat megszászorozni s ezen hatalmi tényező által hatalmukat megerősíteni.

A zsidók a nem-zsidók elleni harczukat páratlan kíméletlenséggel folytatják, s épen itt a veszély reánk nézve, mert ők fajuk iránti szeretetüktől eltöltve azt hiszik, hogy ezen kíméletet nem ismerő küzdelem által ők egy szép, egy nemes tettet visznek véghez.

Az én nézetem szerint az antisemitizmus nem egyéb mint fellázadás vagy reakció és pedig egy egészséges reakció a kapitalizmus és annak kinövései ellen, fellázadás az individualizmus s annak korrumpáló hatásai ellen, reakció az üres parlamentáris formalizmus ellen, a melynek főteendői az államadosságok csinálásában és új adók megszavazásából állanak. (Általános tartós helyeslés.)

Ha mindazonáltal a zsidók s kiváltképp a zsidók ezen fellázadás czéltáblái, úgy ezt ők tökéletesen megérdemelték s egyedül maguk annak az okai, mert hát náluk és rajtuk nyilatkoznak leginkább az új kor hibái. A zsidók azok, a kik az újkor hibáit nemcsak makacsul védelmezik, hanem magukat azokkal azonosítják is.

Ha mindez igaz, akkor világos, hogy a zsidókérdés csak úgy oldatható meg, ha képesek leszünk a jelenlegi állapotokat gyökeresen reformálni.....

És most első kötelességünk a közönséget azon veszélyekre figyelmeztetni, a melyeket a zsidóuralom reá hoz.

A közönséget meg kell győznünk arról, hogy a zsidó uralom jelenlegi politikai és társadalmi állapotainknak következménye, s hogy a jelenlegi parlamentarizmus egy csalódás, egy komédiajáték. (?)

A zsidók a legnagyobb raffineriával, a legnagyobb erélylyel küzdenek, hogy ezen zilált állapotokat állandósítsák. Ők ugyanazt teszik, a mit ellenfeleiknek már ezerszer szemükre hánytak: ők a világtörténelem kerekét forgásában feltartóztatni akarják. És mily piszkos konzervativizmus az, a melyre törekednek! A feudalizmus konzervatívjai legalább az erő uralmáért, legalább egy fenséges, túlvilági eszméért harcolnak. A zsidók konzervativizmusa a pénzeszsák uralmáért küzd. Ők az igazság napját újságpapírral és börzepapírral akarják elhomályosítani, hogy az arany borjú egyedül s annál fényesebben ragyogjon.

A klasszikus ókorban a zsidók uralma lehetetlenség lett volna. Mindamellettt látjuk, hogy az akkor uralkodott marazmus daczára az ó világ romjain egy eszme diadalmasan emelkedett fel. Ez az eszme a kereszténység eszméje volt. Ez az eszme győzött, mert magasabb, erkölcsösebb, tökéletesebb volt mint az ó világ vezérindokai. A szeretet vallásának sok tana még mindig betöltésre vár. De másrésről ne feledjük, hogy minő odaadás, minő vér- és anyagi áldozatra volt szükség, hogy a kereszténység eszméje érvényre emelkedjék. Ha a sémitakérdést az emberi társadalom általános törvényeivel kapcsolatban tárgyaljuk, ha célunk erkölcsi, az emberek tökéletesedésére irányult lesz, a mely cél csak a kereszténység tanának magvát képezi, csak akkor, és pedig nem nehéz munka és áldozat nélkül, lesz a győzelem a miénk!" (Hosszantartó zajos tetszés.)

Simonyi Iván e beszédének befejeztével Pinkert-Waldegg köszönetet mond szónoknak s felhívja a jelenlevőket, hogy köszönetük kifejezésének jeléül helyeikről felkeljenek, a mi háromszoros viharos „Hoch”*) és „Éljen” kiáltások közt Simonyira megtörténik.

11 óra után érkezett meg Stöcker Adolf német császári udvari lelkész. Roppant mozgalom támadt erre a teremben. Mindenki felkel, s véget érni nem akaró éljenzés harsan fel. A kölcsönös bemutatások megtörténte után Pinkert-Waldegg köszönetét fejezi ki az udvari hitszónok iránt megjelenéséért, s egyúttal élteti őt mint a legerélyesebb bajtárust, mire újra általános viharos éljenzés támad.

Stöcker erre a következő rövid beszédet tartotta az egybegyűlt elvbarátokhoz:

„Üdvözlöm uraim önöket, a kik komoly munkára gyűltek egybe. Önök a keresztényesség elvét akarják érvényre juttatni a zsidók uralma

*) Ez a „Hoch” kiáltás is másképp hangzik Nagy-Németországon mint a hogy mi azt Magyarországon szoktuk hallani. A nagy-németek szilaj lelkesedését a háromszoros „Hoch” kiáltásnál még emeli az is, hogy az első „Hoch” után többen közbe kiáltanak: „Nochmals Hoch”, a második általános „Hoch” kiáltás után pedig ismétlik: „Und abermals Hoch”, a mi a háromszoros „Hoch” kiáltásnak rendkívüli élenkséget s a lelkesedésnek fokozódást kölcsönöz.

ellen, s erre a nemzetközi szervezkedés útját választották. Szép és nagy gondolat; mert a kereszténység elve maga is internacionális jellegű, mely átfonja a világ népeit ama hatalmas kötelékkel, mely a felebaráti szeretetből áll. E szeretet nevében fogunk küzdeni amaz erkölcsrontó és mások gyűlöletétől eltelt uralom ellen, mely a leggonoszabb önzésen alapul, és saját hasznáért feláldozza a kölcsönös szeretet szép és nagy elvét, mely egyedül képes az emberi társadalmat a romlástól és pusztulástól megóvni. (Zajos helyeslés.)

Véget kell vetni eme kárhuzatos törekvéseknek, melyek a társadalmi szervezetet alapjában megingatják, a melyek lábbal tapodják a legnemesebb eszményeket, s a melyek előtt nincs más érdek, mint a haszon és nyereség, nem válogatva az eszközökben, melyekkel ez elérhető.

Küzdenünk kell e törekvések ellen és küzdelmünk sikerre fog vezetni. Mi például Berlinben a munka nagy részét már elvégeztük. Hogy mily óriási nehézségekkel kellett megküzdenünk, azt jól tudják önök. De büszkén mutathatunk arra, hogy megtörtük azt a nagy hatalmat, melyet a zsidók még csak néhány évvel ezelőtt is gyakoroltak. Ma ott már nem foglalják el azt a domináló állást, melyet azelőtt bírtak. Csak erélyesen kell cselekedni, csak nem kell magunkat megfélemlíteni engedni a zsidó sajtó támadásaitól, és önök is el fogják érni azt, amit mi elértünk Poroszországban. Elmondhatom uraim, hogy mi már nem félünk tőlük, hanem eljött már az az idő, hogy ők félnek tőlünk, s ennek igen jó hatása van. (Zajos helyeslés és „Hoch”-ok.)

A kizsákmányolás elve többé nem fog nálunk diadalmaskodni. Fel a munkára uraim! Üdvözlöm önöket a munka kezdetén!” (Viharos „Hoch” és „Eljen” kiáltások.)

Ezután a mozgalom vezetői bizottsággá alakulva, egy mellékterembe vonultak vissza, a hol a másnap megnyilandott nemzetközi kongresszus teendőit előlegesen megbeszélték.

Ez előleges megbeszélés folytatott másnap 11-kén (hétfőn) reggel 9 órakor a Helbig-féle helyiségek egyik melléktermében, mire Vall órakor a mozgalom vezetői a már zsúfolásig megtelt nagy terembe lépve, kezdetét vette a nemzetközi kongresszus első ülése.

A szeptember 11-ki kongresszusi ülés.

Az ülés kezdetén mindenekelőtt Pinkert-Waldegg üdvözli a mintegy 300-an megjelent elvtársakat s kijelenti, hogy a gyűlést megelőzőleg Stöcker, Henrici, Istóczy, Ónody, Simonyi, Zerboni, Pickenbach, Förster, Sonnenbergi Liebermann, Ziegler, Schmeitzner, szólo s többek előzetesen megbeszélték a congressus teendőit, s egyebek közt megállapodtak abban is, hogy elnökül Bredov (Berlin) nyugalm. lovas századost, társelnökül pedig Simonyi Iván (Pozsony) magyar országgyűlési képviselőt ajánlják a gyűlésnek.

Mire a két elnök felkiáltással egyhangúlag megválasztatván, az elnöki emelvényen helyet foglal. Ugyanezt teszik a jegyzökké megválasztott Dr. Hentschel és Heynold (Drezda) is.

Bredov az elnöki széket elfoglalva, köszönetet mond elnöktársa nevében is a benne helyezett bizalomért, s azon óhaját fejezi ki, vajha a kongresszus tárgyalásai eredményre vezetnének. S minekutánna indítványára a német császárra, az osztrák-magyar császárkirályra a a szász

királyra, felállás mellett háromszoros „Hoch” és „Éljen” kiáltások elhangzottak volna, a gyűlést megalakultnak jelenti ki. Együttal felhívja elnök a lapok jelenlevő tudósítóit, hogy jelentkezzenek, mert a bizottság megállapodása szerint csak akkor lehetnek jelen a bizalmas jellegű tárgyalásokon, ha tudósításaikat az elnökség felülvizsgálata alá bocsátják.

Liebermann v. Sonnenberg erre hevesen megtámadja a berlini „Kreuz-Zeitung”-ot, a mely csak kevés nappal ezelőtt is az antisemitákat gyalázó cikkeket hozott, s egyebek között azt a hamis állítást kolportálta, mintha az antisemiták egyik árnyalata keresztényellenes lenne. Ő ez ellen a rágalom ellen leghatározottabban tiltakozik, mert tudtával nincs antisemita, a ki nem keresztény alapon állana. (Élénk tetszés.)

Erre egy személyes vita nyílt meg a „Kreuz-Zeitung” jelenlevő képviselője s Liebermann v. Sonnenberg között, a melyet azonban Stöcker közvetítő és békítő felszólalása általános meglegedésre intézett el.

Istóczy Győző indítványozza, hogy a beadandó indítványok és javaslatok előzetes tárgyalására s a legközelebbi ülésen való jelentéstételre bizottság küldessék ki.

Ezen indítvány elfogadtatott azon kijelentéssel, hogy az ülést megelőzőleg már működött bizottság végezze ezen feladatot.

Stöcker Adolf berlini udvari hitszónok, az „Alliance israélite universelle” ellensúlyozására és a zsidóellenes mozgalom vezetésére egy nemzetközi központi bizottság alakítását s egy nemzetközi zsidóellenes folyóirat megindítását indítványozza.

Az indítvány azonnal egyhangúlag határozattá emeltetett.

Ezután ugyancsak Stöcker a gyűlés elé 8 tételt (thezist) terjeszt, a melyek a különböző antisemita árnyalatok közös felfogási és eljárási alapjául szolgálni lennének hivatva.

A tételek tárgyalás és jelentéstétel végett az állandó bizottsághoz utaltattak; azonban előleges megvitatásuk elhatározatván, először is szót emel

Dr. Förster Bernát: Stöcker tételeivel nagyban és egészben egyetért; de szükséges egyúttal az is, hogy az antisemita mozgalom végcéljai iránt tisztába jöjjünk. A zsidók az árja keresztény népek között nem tűrhetők meg, legfőlebb ignorálandók. Míg a zsidókérdésben radikális eszközökhöz nem nyulunk, nem lesz nyugalom, hanem legfőlebb fegyverszünet.

Sonnenbergi Liebermann: Általában ő is egyetért Stöcker tételeivel; mindamellettt szükségesnek látja, hogy a tételek ne csak pusztá rezolúcióknak tekintessenek, a melyeknek absolute nincsen értékük, hanem azokat a kormányokkal és parlamentekkel is közölni kell. Örömmel üdvözli azt, hogy a különböző antisemita áramlatok közt levő eltérések itt nem jönnek kifejezésre. Ő és barátai szinte a keresztény hit alapján állanak s azon nézeten vannak, hogy a ker. hit csodákat mivel. Dr. Förster fejtegetéseivel ő is hozzájárul; de először is praktikus, a jelenkorban kivihető rendszabályokra kell törekedni.

Dr. Henrici: Én is a leghöbben óhajtom a fenforgó eltérési pontok kiegyenlítését, de ki kell jelentenem, hogy én a zsidókérdést

nem vallási hanem fajkérdésnek tekintem. Okvetlenül szükségesnek tartom, hogy a zsidók Németországból eltávolítsanak. Más megoldás nincs, Minden, bármily szigorú kivételi törvények hatálytalanoknak tűnnek ki a zsidók ellenében, mert a zsidóknak ravaszságuk mellett mindig lehetséges lesz pénzes zacskóikat megtölteni, és a ker. népek között társadalmi túlsúlyra vergődni. Én nem akarok épen erőszakos kiűzést, de törvényes utón kell, és pedig minél előbb, a zsidókat valamennyi ker. államból kiűznünk. Hová fognak aztán menni, mit fognak aztán csinálni kiűzetésük után a zsidók, az az ő dolguk. Ez mireánk nem tartozik, mert mi nem hívtuk ide a zsidókat. Más mód nincs ezen nomád-néptől véglegesen megszabadulnunk. Indítványozom tehát határozatilag kimondatni, hogy „A zsidókérdés csak államjogi értelemben oldathatik meg.”

Stöcker Adolf: A kongresszus hivatva van arra, hogy praktikus kérdések, nem pedig kivihetlen teoriák fölött tanácskozzék. (Nyugtalanosság.) Én a zsidókérdést humánus, keresztény álláspontból óhajtom megoldani és nem fogadhatom el a „Ki vele a zsidókkal!” kiáltást. (Ohó-kiáltások.) Hogy valóban praktikus dolgot műveljünk, alakítsunk egy antisemita központi bizottságot és ugyanilyen központi irodalmi közeget. Szükséges, hogy az „Alliance israélite universelle” ellenében szintily anti-alliance-t alakítsunk. Dr. Henriéi álláspontja nagyon is eszményi, majdnem azt mondanám, hogy fantasztikus. (Ellenmondások.) Arra kell törekednünk, hogy ellenségeinkkel szemben is a ker. türelmet gyakoroljuk (?!), s az itt képviselt kétféle áramlatnak egy közös alapot teremtsünk. Óvom önöket oly határozatok hozatalától és oly követelések tételétől, a melyek a ker. humanitással ellenkeznek, én legalább ezen eszmét nem tehetem magamévá. (Helyeslések. Élénk ellenmondások.)

Istóczy Győző: Mivel én azon a nézetem vagyok, hogy ezen nagy fontosságú kongresszuson, a melynek tartama csak rövid két napra van határozva, hogy sikert mutathassunk fel, nem annyira hosszú beszédek tartanunk, mint inkább dolgoznunk és pozitívumokat teremtenünk kell, részemről nagyon röviden fogok szólni.

Kongresszusunk szakértők gyülekezete a zsidókérdésben, s ezen tulajdonságánál fogva, de azon okból is, mert különféle államok hozzátartozóiból áll, nemcsak kötelessége, de egyszersmind legszebb feladataihoz is tartozik az, hogy szózatával azon államok kormányaihoz és népeihez forduljon, a melyek a zsidóhatalom által többé-kevésbé nyomva vannak.

A kongresszusnak e lépése, nézetem szerint, meg fogja törni a jeget, a mely a zsidókérdés eredménydús kifejlődésének az egyes államokban útjában áll, és mozgalmunknak egy, semmi által nem paralyálható lökést fog adni.

E nézettől vezéreltetve én egy manifesztumot szerkesztettem, a mely a kongresszus által az elzsidósodott keresztény államok kormányaihoz és népeihez lenne intézendő.

A mélyen tisztelt gyülekezet engedelmével bátor leszek a manifesztum tervezetét felolvasni.

A gyűlés a felolvasást kívánván, ez megtörténik mindinkább növekvő helyeslés és tetszésnyilvánulás mellett.

H e n r i c i a manifesztumnak azonnali en bloc elfogadását indítványozza. S t ö c k e r szelídíteni kívánván egyes élesebb kifejezéseket, a bizottsághoz utalás mellett van. Istóczy kérelmére e kérdés fölött a szavazás elmarad, és a javaslat tárgyalás és jelentéstétel végett az állandó bizottsághoz utasítatik.

De le Roi zsidó-missionárius prédikátor Berlinből szinte keresztény állásponttól kívánja a zsidókérdést megoldani, s azt véli, hogy szemben a jelenlegi egyiptomi zavarokkal ajánlatos lenne a zsidókat Egyiptomba küldeni, s e célból az angol kormányt megkeresetni indítványozza. Ha azonban ez nem lehetséges, akkor az emancipáció egy emberkorra felfüggesztendő lenne.

Dr. F ö r s t e r legczélszerűbbnek találja, ha a zsidók maguknak külön államat állapítanak. Egyebekben Henrici nézeteit pártolja Haszónló értelemben nyilatkoznak P i c k e n b a c h V i l m o s kereskedő és S c h r ö d e r czipésmester is Berlinből.

B i s m a r c k Ernő: Uraim! Beszéljünk és cselekedjünk úgy mint gyakorlati férfiakhoz illik. Ne vádoljanak önök egyes pártokat (Ez Schroedernek szólt, a ki a konzervatívokat erősen megtámadta.) A mi különösen a német konzervatív pártot illet, annak nem lehet semmit szemére vetni. Mindazt a bajt, mely Németországot az utóbbi időben érte, ha pártokról lehet szó, a liberális párt hozta fejünkre, mely a zsidókkal lépett szövetségre s melyet zsidók vezetnek. Minő eljárást követtek a zsidók? Uraim! Önök jól tudják, mennyire befészkeltek azok magukat a nemzet testébe. Én nem tekinthetem őket másnak mint trichineknek a német birodalom testében. (Viharos tetszés.)

Kétféle trichin van. Vannak olyanok, melyek már befűrödtek a nép testébe és jóllaktak. De vannak olyanok is, melyek még ezután akarnak oda befűrödni és még nem laktak jól. Uraim, főleg ez utóbbiak ellen kell küzdenünk, mert ezek a legveszedelmesebbek s lehetetlenné kell reájuk nézve tenni, hogy elérjék céljukat. A zsidó uralmat kell megszüntetnünk, s én a helyett, hogy Carthaginem delendam esse censeo, azt mondom: Judaeam delendam esse censeo! (Zajos helyeslés és tapsvihár.)

Közös alapot kell keresnünk a cselekvésre s ezen alapot, úgy látom, Stöcker javaslata nyújtja. Gyakorlatilag kell eljárunk s ezt csak akkor tehetjük, ha igyekezni fogunk mindenütt a többséget megszerezni úgy a birodalmi gyűlésen, mint az országgyűléseken. A feladat az, hogy bármely párthoz tartozunk, a zsidók elleni működésben testvéreknek tekintjük magunkat. (Élénk helyeslés.)

A gyakorlati eljárás egyedül az lehet, ha a zsidókat kizárjuk azon állásokból, melyekben veszélyt hozhatnak a társadalomra. Hogy pedig mily veszélyt hozhatnak ők a társadalomra, mily veszélyesek lehetnek valamely nemzetre nézve, mutatja azon tapasztalás, melyet mindenütt szerezhetünk, hol a zsidó uralom létezik. Így különösen Kelet-Poroszsországban irtózatosságon pusztulás, melyet a zsidók okoztak. Testileg és erkölcsileg tönkretették a népet pálinkával és uzsorával. Szétdarabolták az uzsora segítségével a nagyobb parasztbirtokokat, s teremtettek oly proletariátust, mely veszedelmet képez a társadalomra és államra. Csak a múlt évben is a casseli kormánykerület egyetlen járásában 77 parasztbirtok jutott a zsidók kezére. Ugyanígy áll a dolog Pomerániában

és másutt. Ennek véget kell vetni. Legyünk gyakorlati férfiak és fogadják el Stöcker indítványát. (Hosszan tartó viharos helyeslés és taps.)

Ezután a kongresszus első napi ülésének folytatása délutáni 4 órára halasztatván, az ülés 2 óra felé bezárattott.

A délutáni ülést megelőzőleg az állandó bizottság Stöcker tétéleit vette tárgyalás alá, s némi módosításokkal elfogadta azokat.

E tétélek újbóli felolvasása s elfogadása képezte a délutáni ülés főtárgyát. Ezenkívül felolvasatott báró Fechenbach-Laudenbachnak és báró Thüngen-Rossbachnak 4 pontból álló, nagy tetszéssel fogadott indítványa, a mely az állandó bizottsághoz utasítottatott.

Stöcker 8 tételét (thezisé) a kongresszus élénk tetszésnyilatkozatok között egyhangúlag elfogadta. E tétélek füzetünk 9-ik lapján olvashatók.

Ezzel az első napi ülés teendői befejeztetvén, a másnapi (keddi szept. 12.) ülés kezdete délelőtti 11 órára tüzetett ki.

A kongresszusi ülés befejeztével az állandó bizottság késő estig ülésezett, s az Istóczy-féle manifestumot, úgyszinte b. Fechenbach-Laudenbach s b. Thüngen-Rossbach javaslatát sat. beható tárgyalás alá vétvén, azokat elfogadta; a manifestumon csak néhány styláris módosítás történt.

Az állandó bizottság másnap, kedden reggel a kongresszus ülése előtt is ernyedetlenül folytatta munkálkodását.

A szeptember 12 iki kongresszusi ülés

Kedden, szept. 12-kén délelőtti 11 órakor az állandó bizottság a zsúfolásig megtelt nagy teremben megjelenvén, a kongresszusi ülés kezdetét vette.

Első, napirenden levő tárgy volt Istóczy Győzőnek a bizottság által elfogadott manifestuma, a mely folytonos tetszésnyilvánítások közt olvastatott fel. A felolvasás befejeztetvén

Quaas Victor biebersteini plébános lelkesült szavakban adott kifejezést érzelmeinek, kijelentve, hogy a manifestum, a mely lapidáris rövidsége mellett az egész zsidókérdést in nuce felöleli s kimeríti, ő reá döntő (überwältigend) benyomást tett; indítványozza egyúttal, hogy az egész összeségében (en bloc) vita nélkül fogadtassék el.

Ugyanily értelemben szólalt fel Teiwei Bernát is Berlinből.

Henrici Ernő hasonlólag indítványozza, hogy a manifestum vita nélkül en bloc fogadtassék el.

Sonnenbergi Liebermann óhajtotta volna, hogy az előtte való este, teendői miatt elutazni kényszerült Stöcker is nyilatkozhatnék a manifestum fölött.

Általános „Szavazzunk!” kiáltások hangozván fel

Redo v elnök a vitát befejezettnek jelenti ki, s felteszi a kérdéseket:

1.) felkéri felállásra azokat, a kik a manifestum elvetése mellett vannak. – Felkel egy tag.

2.) kéri azokat felállani, a kik elvben osztják ugyan a manifestumot, de annak egyes tétéleivel nem érthetnek egyet. – Feláll hat tag.

3.) kéri felállásra azokat, a kik a manifestumot en bloc elfogadják. – Néhány tag kivételével az egész gyűlés feláll „Hoch!”-kiáltások között.

Bredov elnök ezután indítványozza, hogy Istóczy Győzőnek, a manifestum szerzőjének, a kongresszus felállással köszönetét fejezze ki.

Hosszantartó élénk „Hoch” kiáltások között megtörténik.

Bredov elnök ismét indítványozza, hogy általában a magyar küldöttek iránt, a kik az antisemitizmus ügyének oly nagy szolgálatokat tettek, a kongresszus felállással köszönetét és elismerését fejezze ki.

Szűnni nem akaró viharos „Hoch”-kiáltások mellett megtörténik.

Dr. Henrici indítványozza, hogy a manifestum az összes európai kormányoknak és hírlapoknak megküldessék; a világ legnagyobb zsidó lapjában, a „Times”-ben pedig, ha közölni nem akarná, mint hirdetés közöltessék; pénzért majd csak felveszi. (Derűtség.)

Dr. Hentschel a manifestumot az egyes államok parlamentjei – nek is megküldetni óhajtja.

Olsavszky Lajos, az „Egyetértés” tudósítója kívánja, hogy a manifestum az északamerikai lapoknak is megküldessék.

Bismarck Ernő pártolja ezen indítványokat, azonban azt is óhajtja, hogy a manifestum ne csak az újságokban közöltessék, hanem röpirat alakjában is kiadassék s a nép között terjesztessék.

Mindezen indítványok egyhangúlag elfogadtatnak.

Dr. Henrici előterjeszti az állandó bizottság jelentését báró Fechenbach-Laudenbach és báró Thüngen-Rosbachnak a tegnap délutáni ülésen beterjesztett javaslata fölött; ajánlja azt en bloc elfogadásra megjegyezvén, hogy a katonaság egy becsületrend, s azért mi keresztény férfiak nem tekinthetjük megtiszteltetésnek, ha zsidók szolgálnak velünk. (Viharos helyeslés.)

Simonyi Iván felolvassa báró Fechenbach-Laudenbachnak egy hozzá intézett s a kongresszuson való felolvasásra szánt levelét, a melyben a nevezett derék báró azon nézetének ad kifejezést, hogy a zsidókérdés hatalmi kérdés, a melyet csak akkor oldhatunk meg, ha magunk is egy hatalmat képezünk; a jóakarát éhez nem hiányzik, úgyszinte van elég vezér is, csak hadseregek teremtéséről kell gondoskodnunk. (Fechenbach-Laudenbach báró) e nagy célra már évek óta működik, s mindenekelőtt magának feladataul tűzte ki, a földműveseket társulatokba összehozni. (Élénk tetszés.)

Báró Fechenbach-Laudenbach és báró Thüngen Rosbach 4 tétele erre egyhangúlag elfogadtatik. (L. e tételeket füzetünk 10-11-ik lapján.)

Dr. Henrici mint sajtóügyi előadó, vonatkozással Stöckernek a tegnapi ülésében egy nemzetközi folyóirat alapítása tárgyában tett indítványára előadja, hogy minden attól függ, hogy minő szellem uralkodik a sajtóban s ezzel a közvéleményben, keresztény-e avagy zsidó, és szégyenünkre kell megvallanunk, hogy ez a szellem majd mindenütt zsidó szellem, s hogy mit tesz ez, azt csak igen kevesen tudják. Hogy megmutassa, mily tisztán állott a zsidók előtt a cél, midőn a ker. sajtót elárasztották, referens felolvassa egy kijelentését az „Alliance israélite universelle” egyik megalapítójának Montefiore Mózesnek, a melyet ez egy, Krakkóban 1840-ben tartott zsidó egyetemes zsinaton mondott. Tehát Montefiore Mózes, a kinek családi neve olasz, személyi neve héber, a lengyel Krakkóban (Nagy derűtség.) a zsidó zsinaton egyebek közt így szólt:

„Mit bolondáztok ti itten?! Mindaddig, míg a sajtó nincs a kezünkben, minden a mit beszéltek, hiábavaló dolog. Hiába csináltok társulatokat, kölcsönöket, csődöket s más ilyenfélét; mindaddig míg e sajtó nem áll rendelkezésünkre, hogy a világot elbolondíthassuk és rászédhessük, semmire se megyünk, és uralmunk agyrém marad!”

Uraim! Montefiore Mózes e szavai, ama krakkói gyűlés óta Új-Izrael előtt orákulum, és azok vakondak-munkájuknak zsinórmértékét képezik. Én (Henrici) szeretném ezen zsidó jelszót, természetesen a megfelelő szerkezet mellett, a ker. népeknek kiáltani ilyenformán:

„Mit tünkedtek ti itten? ! Mindaddig, míg a sajtó nincs a kezünkben, minden amit beszéltek hiábavaló dolog. Hiába alakítottok társulatokat, hiába tartotok kongresszusokat s más ilyenfélét; mindaddig, míg a sajtó nem áll rendelkezésünkre, hogy a világot felvilágosíthassuk a zsidópestis felől, semmire se megyünk, és rabszolgáságunk örökös marad!” (Viharos tetszés.)

Pinkert-Waldegg nyomatékosan ajánlja az antisemitikus lapok támogatását. Nem elég szavakkal támogatni az ügyet, hanem meg kell adni a párt-sajtónak az anyagi támogatást is, a mely bizony eddig nem történt meg a közönség részéről valami nagy mérvben. (Igaz! Úgy van! Helyeslés.)

Dr. Henrici különösen figyelmébe ajánlja a párthíveknek úgy Magyar- mint Németországon és Ausztriában Simonyi Iván magyar országgyűlési képviselőnek Pozsonyban megjelenő jeles napilapját a „West-ungarischer Grenzbote”-t. (Viharos tetszés.)

Erre a kongresszus egy nemzetközi antisemita közlöny alapítását elhatározza, a kivitel módzatait a megalakítandó állandó kongressusi bizottságra bízván.

Bredov elnök indítványozza, hogy egy kongresszusi állandó bizottság alakíttassák, a mely a kongresszus határozatait végrehajtja, az agitációt időközben is viszi, s az előkészületeket a legközelebbi kongresszusra megteendi. Az állandó kongresszusi bizottságban minden állam képviselve van, a tagok nevei azonban az ügy érdekében titokban kell hogy maradjanak.

Ezen indítvány is egyhangúlag elfogadtatik.

Dr. Hentschel (oroszlengyelországi születésű, jelenleg Drezdában tanár) felemlíti, hogy az itt üléselő zsidóellenes gyűlés nem áll elszigetelten már csak azért sem, mert a dél-oroszországi zemstvo-k (kerületi s tartományi gyűlések) a nép legteltesebb sympathiái mellett a zsidóság korlátozásán működnek. Mivel pedig jelenleg, úgy látszik, az „Alliance israélite” újra fenyegető lépéseket tesz mindenekelőtt bank-speculációkkal a végből, hogy a pénzügyi tekintetben nem épen fényes helyzetben levő Oroszországot kapitulációra kényszerítse, szőlv indítványozza, hogy Oroszország hazafias elemeinek felbátorításául Istóczy manifeszuma az orosz zemstvoknak is megküldessék.

Az indítvány határozathozatal végett az állandó bizottsághoz utasítatik.

Pinkert-Waldegg a zsidóknak a tiszta-eszlári rituális gyilkossági bűnper körüli legújabb eltusolási praktikáit megvilágítva, a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

„Az 1882. évi Szeptember 11. és 12-kén egy zsidóellenes nemzetközi kongresszusra egybegyűlt férfiak teljesen meg vannak győződve a magyar bírói kar részrehajlatlanságáról, és szilárd meggyőződésüket fejezik ki arra nézve, hogy az a tiszta eszlári ügyben, a melyet a z e g é s z n e m - z s i d ó v i l á g a l e g n a g y o b b f i g y e l e m m e l k i s é r, d a c z á r a a z s z i d ó s á g n a g y h a t a l m á n a k é s v é s z e s b e f o l y á s á n a k, m a g a s h i v a t á s á n a k t e l j e s e n m e g f o g f e l e l n i .”

O l s a v s z k y L a j o s (Budapest) ellenzi azt, hogy a magyar bírói karnak bizalom szavazzassák, mert a sémiták ebből tőkét csinálhatnak és azt mondhatnák, hogy a bírák az antisemitákkal rokonszenveznek és hogy azok részrehajlók.

S i m o n y i I v á n c o n s t a t á l j a a z t, h o g y a r i t u á l i s g y i l k o s s á g t é n y e f e l ö l m á r s e m m i k é t s é g n i n c s e n, a m i m á r a z á l t a l i s k i t ű n t, h o g y, h a a z s z i d ó k n e m l e n n é n e k b ű n ö s e k, a z á l h u l l a c s e m p é s z e t r e s e l e t t v o l n a o k u k. S z ó l ó l e g f ő b b f o n t o s s á g ú d o l o g n a k t a r t j a e z ű g y b e n a z t a t é n y t, h o g y a z ö s s z e s z s i d ó s á g, a m e n n y i b e n a z a n a g y s a j t ó u t j á n v é l e m é n y é t n y i l v á n í t j a, a z o n o s í t j a m a g á t a t i s z a - e s z l á r i g y i l k o s f i c z k ó k k a l. S z ó l ó u t a l t o v á b b á a r r a, h o g y a m a g y a r o k ö r ö m m e l m e r i t e n e k t á p o t a n é m e t k u l t ű r a f ö l d é b ű l, c s o d á l a t t a l t e k i n t e n e k N é m e t o r s z á g r a é s k a n c e l l á r j á r a, s a h a t á r o z a t i j a v a s l a t o t b ű s z k e s é g g e l é s ö r ö m m e l v e e n d i k.

A h a t á r o z a t i j a v a s l a t s z a v a z á s a l á b o c s á t a t v á n, 5 s z ó e l l e n é b e n h a t á r o z a t á e m e l t e t e t t.

S i m o n y i I v á n a l e l n ö k e z u t á n a k o n g r e s s z u s h o z é r k e z e t t n a g y - s z á m ú t á v i r a t o k a t o l v a s s a f e l. A g y ű l é s á l t a l m i n d e n t á v i r a t l e l k e s ű l t e n m e g é l j e n e z t e t i k. Ü d v ö z l ő t á v i r a t o k é r k e z t e k a k ö v e t k e z ő v á r o s o k b ó l: S t u t t g a r t, I g l a u (M o r v a o r s z á g), K a s s e l, B é c s, N ű r n b e r g, B e r l i n (3), A r g e n a u, R a u d t e n, D o r t m u n d, M ű l l h e i m, B o r o s z l ó, E l b e r f e l d s a t. A m e r i k á b ó l a k ö v e t k e z ő s ű r g ö n y é r k e z e t t:

A l l e g a n y. P r e s i d e n t o f t h e a n t i s e m i t i c c o n g r e s s, D r e s d e n. G e r m a n y. A c c e p t o u r h e a r t y c o n g r a t u l a t i o n s t o y o u r s a l u t a r y m i d t a k i n g f r o m s e v e r a l s y m p a t h i z e r s. P r o f. A v e l l a n u s. (F o g a d j á k s z í v é l y e s ü d v ö z l e t é t ü d v ö s v á l l a l a t u k h o z t ö b b r o k o n s z e n v e z ö n e k. A v e l l a n u s t a n á r).

M a g y a r o r s z á g b ó l a k ö v e t k e z ő s ű r g ö n y ö k é r k e z t e k b e é s p e d i g n é m e t n y e l v e n:

B u d a p e s t, I s t ó c z y, Ó n o d y, D r e z d a. M i l l i ó é s m i l l i ó l é l e k a t á v o l i h a z á b ó l ö n ö k k e l v a n, á l d á s t k í v á n v a m ű k ö d é s ű k r e. V e r i t a s.

B u d a p e s t, I s t ó c z y D r e z d a. A „F ű s t ö l ő” c í m ű m a g y a r a n t i s e m i t a é l c z l a p s z e r k e s z t ő s é g e a n e m z t k ö z i k o n g r e s s z u s o n r é s z t v e v ő k n e k s z á z s z o r o s d ö r g ő „é l j e n” - t k i á l t. *)

B u d a p e s t, I s t ó c z y, D r e z d a. A k e r. e l v e k b á t o r h a r c z o s a i n a k e z e r s z e r e s „é l j e n” s z á m o s k e r. p o l g á r n e v é b e n. M a r c z i á n y i.

B u d a p e s t, A n t i s e m i t a k o n g r e s s z u s. N é m e t, m a g y a r, r o m á n, s z l á v. – S o h s e l e g y e n s é m i t a s k l á v. A - r.

M a g y a r n y e l v e n b e é r k e z e t t s ű r g ö n y ö k, a m e l y e k e l ő s z ö r m a g y a r u l l e t t e k f e l o l v a s v a, s a z t á n t a r t a l m u k n é m e t ű l i s k ö z ö l v e l e t t:

S z e n i c z, I s t ó c z y G y ő z ő D r e z d a. T e l j e s s i k e r t a k o n g r e s s z u s m ű k ö d é s é h e z, s z í v b ű l f á k a d ó é l j e n t a z e g y b e g y ű l t e k n e k. A. - S z e n c z i, N y i t r a.

K e c s k e m é t, I s t ó c z y, D r e z d a. S z e r e n c s é s s i k e r t k i v a n n a k a k e c s k e m é t i e l v b a r á t o k.

*) S i m o n y i I v á n m e g m a g y a r á z t a a g y ű l é s n e k a „F ű s t ö l ő” c í m é r t e l m é t, h o g y a z n é m e t ű l „B ä u c h e r g e i s t”, v a g y i s a z s z i d ó k a t k i f ű s t ö l m i a k a r j a a z o r s z á g b ó l, a m e l y m a g y a r á z a t h o s s z a n t a r t ó d e r ű l t s é g e t é s t e t z s é t k e l t e t t.

B u d a p e s t, Istóczy Győző Drezda. Kereszténység nevében kifejtett önfeláldozó működésükért üdvözljük, teljes sikert kívánunk. Több antisemita.

K a p o s v á r, Istóczy Győző Drezda. Csak a távolból szellemileg ölhetem önöket, a nemzetközi zsidóellenes mozgalom híveit s a keresztény társadalom igaz bajnokait. Adja át kérem képviselő úr az egész kongresszusnak testvéri ölelésemet, áldja meg önöket az isten, hogy meghatározhassák azon módokat és eszközöket, melyek segítségével a zsidó gazság legyőzethessék. Én és Somogy megye romlatlan magyar népe habozás nélkül közreműködünk a jövőben is az eszme diadalára. Kitartás győzelemre vezet. Barátim és testvérim előre! Nemes Józsa somogy megyei bőszfői plébános.

Ezen, élénk „Hoch”-okkal és „Éljen”-ekkel üdvözölt táviratok felolvasása után szót emel

Ziegler (Boroszló) s utal a kongresszus elnökének B r e d o v nyug. lovasszadosnak kiváló érdemeire, a ki a brandenburgi nemesség egyik legrégebbi családjának sarja, s azon óhaját fejezi ki, hogy a vezetése alatt létrehozott mű kiindulási pontjául szolgáljon egy hatalmas mozgalomnak és a történelem egy új üdvös irányának. Ugyiszinté a gyűlés köszönetét fejezi ki Simonyi Iván társelnök irányában is. Bredov elnökre és Simonyira háromszoros lelkesült „Hoch” és „Éljen” kiáltások harsannak fel.

B r e d o v elnök köszönetét fejezi ki a gyűlés iránt a tanúsított rokonszenveért s azon óhaját fejezi ki, hogy a zsidó dölyf és elkapatottság ellen kötött frigy szilárd és törhetlen maradjon.

S i m o n y i Iván szinte köszönetét fejezi ki agyülésnek s reméli, hogy az ellenfelek mától fogva nem fogják többé azt a kérdést felvetni, hogy hát hol is található csak az antisemita párt? Tegyük még hozzá, hogy az antisemitikus mozgalom gyermekcipőiből kikelt s erőteljes férfiúvá nőtt.

Minekutána H e n r i c i a kongresszus tulajdonképi teremtőjét Pinkert-Waldegget éltette volna, S i m o n y i indítványára a gyűlés Vilmos német császárra és Albert szász királyra háromszoros lelkesült „Hoch” és „Éljen”-kiáltásba tör ki, a mely megújul akkor, a midőn viszont B r e d o v elnök Ferencz József osztrák császárt és magyar királyt élteti.

Ezek után a kongresszus tárgyai kimerítve levén, az ülés emelkedett hangulatban, s a „Viszontlátásra” kiáltások s kölcsönös meleg kézszerítések közt délután 2½ óraker szétoszlott.

A drezdai német reformegylet nyilvános előadási estélye.

A kongresszus befejeztének napján, szept. 12-kén este 8 óraker tartatott a drezdai német reformegylet 20-ik. nyilvános előadási estélye a Lincke-féle fürdő termében Ezen estélyről, a melyen a drezdai társaság élite-je s mintegy 900 főnyi férfi- és nőközönség volt jelen, a „Deutsche Reform” így ír:

„Minekutánna Bredov, Ónody, Zerboni s mások az emelvényen helyet foglaltak volna, P i n k e r t - W a l d e g g a gyűlést megnyitja a következő szavakkal:

Nincs alkalmasabb pillanat, mélyen tisztelt gyülekezet, egy rövid visszapillantást vetni reformmozgalmunk múltjára mint a jelenlegi. Mindnyájan tudják önök, hogy még csak ezelőtt három évvel is a német reformmozgalom halva született gyermeknek mondatott, s önök is tudják valamennyien, hogy mily hatalmasan, mily győzelmesen működött az-azóta úgy, hogy azáltal vagy legalább annak lényeges segélyével egy esemény jöhetett létre, a mely nagy horderejű jelentőséget rejt magában: értem az épen most végbement nemzetközi kongressust a nem-zsidó érdekek megóvására.”

Hosszasabb fejtegetését szónok Vilmos császárra és Albert szász királyra mondott „Hoch”-hal végezi be, a melyet a hallgatóság, helyéről felkelve háromszor lelkesülten ismétel. Mire Pinkert-Waldegg elnök a szót Ónody Gézának adja át. A gyűlés e részletéről a „Deutsche Reform” így szól:

„Ónody Géza magyar országgyűlési képviselő fellépésénél hosszantartó „Hoch”-okkal üdvözöltetvén, mindenekelőtt néhány válogatott, erős magyar akcentusú szóval megköszöni a szívélyes fogadtatást, s engedelmet kér arra hogy, miután a német nyelvet nem bírja annyira hogy azon beszédet mondhatna, egy, a tiszta-eszlári gyilkosság fölött általa szerzett s nyomtatásban legközelebb megjelenő munkából egy darabot felolvashasson. (Élénk helyeslés.) De huzamos időre a német olvasás is nehezen esik a képviselő urnák, noha a hallgatóság nagyon jól megértette a mit olvasott, s azért helyette egy barátja, egy nyugalm. alezredes veszi át helyette a továbbolvasást a zárfejezetig, a melyet ismét a képviselő úr olvas fel, felolvasásához még köszönő és a további küzdelemre buzdító szavakat csatolva. A felolvasott iratot, – a mely a tiszta-eszlári szenzációs történetet eddig már köztudomásra jutott részleteiben teljesen megerősíti, s egy egész sorozatát az új momentumoknak, melyek az esetnek eddigi vizsgálatából kitűnnek, emeli ki, úgy hogy a borzalmas drámának ezen összeloadása után egy hallgató előtt se maradhat kétség az iránt, hogy itt rituális gyilkosság forog fenn, elkövetve a szerencsétlen Solymosy Eszteren zsidó hitközségi hivatalnokok által, – a hallgatóság növekvő érdeklődéssel s nevezetesen a bírósági vizsgálat meghúisítása és az ügynek zsidó részről minden eszközzel megkísérlett eltusolása fölötti felháborodás hangos nyilatkozataival kísérte.”

S most megjegyezve azt, hogy a szerencsétlen Solymosi Eszter arcsképe az előadás alatt közszemlére itt is kifüggesztve lőn, közöljük itt Ónody Géza érdekfeszítő felolvasásának bevezető s befejező részét, a mű közép részének elhagyásával, a mely az eszlári vizsgálati ügynek a napilapokból úgysis ismert részleteit tárgyalja.

r

Ónody Géza felolvasása a tiszta-eszlári ügyről.

Tiszta-Eszlár, – mely ma a zsidóság által egy szegény porléánykán elkövetett rituális gyilkosság következtében a világ kíváncsiságának középpontja, – szegény kis faluja Magyarországnak, 1200-1400 lakossal, mely között mintegy 200 zsidó dolgozik ernyedetlen buzgalommal e kis község különben is szegény sorsú lakosságának kiszípolozásán.

Nevezetes, hogy míg 1848 után az ötvenes években alig volt e faluban 12 zsidó, a zsidók ma már a lakoságnak $\frac{1}{8}$ -ad részét képezik.

És minők e zsidók? talán fogékonyak valamely nemesebb haladásra? talán alkalmazkodók az európai kultúrélet nagy törvényeihez? Nem. Éppen oly bigott fanatikusok, mint voltak akkor, midőn az európai államok központi zsidómagazinjából – Gácsországból ide származtak. Telve a talmudmorál veszélyes tanaival, életrendszerük, szokásaik, viseletük és egyéb fajjellegeik által segregálva ma is a társadalom többi elemeitől, épen úgy, miként Javorinán túli hitsorsosaik.

Nem régen levezve a Dunajecz rohanó árjain, volt alkalmam meggyőződni, mivé tette a rabbinizmus sötét tanaiban tévelygő kaftános, peiheleszes zsidófaj korrumpáló ereje a szegény lovagias lengyel nemzet társadalmi életét. Ott ma már tulajdonképen nem is lengyel nemzetről, hanem zsidó-lengyel konglomerációról lehet szó. Azt a szegénységet, azt a kétségbeejtő apathiát, mit ott tapasztaltam, nincs toll, mely leírni volna képes. Még a dal is kihalt a szó szoros értelmében Lengyelhon fiainak ajkain; a bérez, a völgy csendes, néma lett. Mint egy bús phantóme hatott lelkekre a lengyel társadalom levett, sápadt arczulatu néphullámzata, mely felett Izrael nyomasztó szelleme üli diadalát.

A pór nép teljesen e pusztító faj szupremáciája alatt lézeng, a nélkül sem gondolkozni, sem tenni nem képes. Ő ad irányt és büntet s jutalmaz gonosz érdekei szerint.

Pénzt, ingatlant s minden földi javakat magához ragadva, a lengyel pór nép felett mágusi hatalommal uralkodik. A szegény nép teljesen sötét zsidó uralom szervilizmusába dőlve, hasonlít egy alvajáró, tehetetlen alakhoz, mely kifosztva az anyagi jólét minden tényezőiből, kezében ezer nyomor és szenvedés koldusbotját tartja s nem rendelkezik önsorsa nemesebb szellemi erőivel. – Láttam a falvak lakóit, kikkel egy hajlék alatt a zsidó valóságos családi közösségben él; megfertőzteti a nép ősi jellegét, erényeit és elnyomja nemesebb vágyait; fajjellemét képező henyeséggel élve, ő szedi a keresztyén lakók fáradságának, munkájának, szorgalmának gyümölcseit. Láttam, midőn a szegény pór izzadva görnyedt a mezei munkák súlya alatt; fáradt tagok elcsigázott erejével döntött kaszájával kalászas rendeket, nyomában a verejtékére leskelődő zsidó, kezében pálinkás üveggel, melynek méregfolyadékával – miként lelketlen kuruzsló ópiummal a vonagló beteget – villanyozgatá a sápadt munkás lesorvasztott organizmusának hanyatló erőit.

Szomorú látvány! Egy nemesebb erkölcsi jogrend pusztulása a mozaimums metelyező hatása alatt...

Ez irtózatos nyomást az emberiség már régen érzi, miként az élet műszerveit dúló váltólázt a szenvedő beteg.

Hiába igyekeznek a zsidók hatalmuk és nemtelen eszközeik összes erejével a megrontott társadalom kóros állapotát viruló egészségnek tüntetni fel, az emberiség ily mézes schwindliken túlesett, s gyökeres orvosszereket keres.

A t-eszlári eset, mely a zsidók által felidézett sötét nyomorok és szenvedések kiáltó szimbóluma, hangosabban beszél a bajok nagysága felől, mint Lengyelhon roppant pusztulása, s önmaga iránti kötelességévé teszi az emberiségnek e bajokon, mielőtt a kóros állapot gyógyíthatatlanná válnék, sikeres gyógyszerekkel segíteni.

Nem szándékozom e helyütt azzal foglalkozni, hogy mily úton és módon lehet e czélt elérni, minthogy munkám alábbi részében arról

úgyis előadandom szerény nézeteimet; egyelőre visszatérek magára a t.-eszlári eset ösmertetésére. Ezt annál is inkább szükségesnek tartom, mert a zsidó sajtó tendenciáiból keletkezett több rendbeli félrevezetésekkel szemben a t.-eszlári eset tényeire vonatkozólag nem fog ártani, ha a közönség oly egyén tollából szerez meggyőződést, ki helyzeténél és viszonyainál, fogva a dolgok közvetlen szemlélője volt.

Mielőtt azonban magára a t.-eszlári eset ismertetésére áttérnék, némely, annak tárgyával és lényegével összefüggő körülményekre fogok kiterjeszkedni.

Említettem, minő zsidói vannak ezen szomorú hírre vergődött kis magyar falunak. És e t.-eszlári talmudzsidók nem állnak egyedül elszigetelve, rokon elemektől hemzseg a szomszéd községek mindenike, sőt mondhatni az egész vidék. Például a T.-Eszlárral határos T.-Lök valóságos bigott és fanatikus zsidó Jeruzsálem, ott a keresztyén lakosság legnagyobb mérvben elnyomással van fenyegetve. E község zsidói szent zsidók hírében állanak, úgy, hogy Gácsországgal, honnan ideszármaztak, folyton igen élénk s érdekes összeköttetésben élnek, mely gyöngéd viszonyra nem volna felesleges, már csak a hadkötelezettségre való tekintetből sem, a magyar közkormányzatnak kissé nagyobb gondot fordítani. Ugyanis tudvalevő, hogy a zsidó faj, a hol csak lehet, csalás és megvesztegetéssel vonja ki magát a hadkötelezettség alól s a haza iránti véradó terhe ezáltal egészen a keresztyén szülők gyermekeire hárul. T.-Lök e tekintetben valóságos mintatelepét képezi a véradó kijátszásának.

Midőn a remény dús Schmühle 14-dik életkorával a Bar-Mitzva (parancsolat fia) nagy tisztességeire emelkedik, a gondos szülők előrelátása segítségével istenhozzádot mond annak a kedves magyar hazának, melynek földjét és polgárait már bölcsőjétől fogva a kadeschben (egy nagy imájuk) csak utálni s pusztítani tanulta; átmegy Sandeczbe vagy Tarnovba, s ott megnősül. Valamelyik béna vagy puklis, szóval hadiszolgálatra képtelen sógora pedig lejön T.-Lökre őt helyettesíteni, s az a szszenktkommissziótól megviszi Sandeczbe vagy Tarnovba a t.-löki sógornak a boldogító „untäuglich” s önmaga számára nem ritkán a t.-löki sógornék közül a boldogító életpárt. Ezen kedélyes change de dame egész csendben, háborítatlanul folyik, s mindinkább megszilárdítja a rokonlelkek közötti gyöngéd összeköttetést. Egyébként T.-Lök a galicziai zsidók valóságos Mekkája, e község zsidói tekintélyben még a tokaji, sőt nyíregyházi zsidóknál is feljebb állanak. Nem egyszer tanuja voltam, hogy galicziai ügyes-bajos zsidók, ezen község szent zsidó areopagájához zarándokoltak, sőt rabbinusjelöltek jöttek protekciót, ajánló levelet kieszközölni valamely lengyelországi rabbi-állomás elnyerhetése végett.

Annai bizonyos, hogy a t.-löki szent zsidók a Solymosi Eszteren elkövetett rituális gyilkosság bűnpere iránt kiválóan érdeklődtek, s a közvélemény előtt erősen kompromittálva vannak, és egyáltalán nem tartom lehetetlennek, hogy az egész monstrum per száalai a Kárpátokon is túl vezethetnék a magyar jogszolgáltatás büntető kezeit, ha a magyar kormányhatalom nem volna oly előítéletes bizonyos kellemetlen bűntények felderítésében. Megjegyzem még e helyütt, hogy midőn a vizsgálat villámcsapása a t.-eszlári zsidókra ütött, ezek és a szent zsi-

dók között rendkívüli élénk érintkezés fejlődött ki. — Nagy hiba hogy a különben erélyes vizsgálat nem ezen irányban kezdte meg a nyomozásokat. Valamint azt is nagy hibának vagyok hajlandó tekinteni, hogy kezdetben a t.-eszlári zsinagóga megvizsgálatása alkalmával melegebben meg nem vizsgáltattak a szomszéd közösségekben zsinagógák is, különösen a t.-löki; s hogy egyáltalán a vizsgálat azonnal szélesebb körben ki nem terjesztett, sőt magára T.-Eszlárra nézve katonai körülzáróval nem szigorítottatott

Ezen furfangos, alattomos és ravasz elemmel szemben csak így lehetett volna teljes és el nem csúszható sikert biztosítani; noha a bűnvizsgálat eddigi eredményei is elegendők arra, hogy a társadalom a veszedelmes zsidófajzat gonoszságai, állam- és társadalomellenes talmudmoráljából fakadó, s életrendszerén keresztülvonuló intencziói ellen, az önvédelem nagy kötelességeire ébredjen; őket úgy társadalmi mint törvényhozási utón a józan ész szerint is megengedett, sőt követelt, a praktikus amerikaiak által már a kínaiak irányában praecedenstől is alkalmazott jogmegszorításokkal illő korlátok közé szorítsa, annál is inkább, mert hajlíthatatlan s beolvaszthatatlan fajkülönbségük, a jogrendtől való szívós idegenségük, és az emberiség összes egyeteme ellen irányuló kivetkőzhetetlen fajtörekvésük s céljaikért latba vetett makacs összetartásuk által javíthatatlannak bizonyult kivételes kasztot képeznek, ellenük tehát a kivételes törvényes intézkedések és rendszabályok az államhatalom szempontjából, — mely a közrend s egészséges társas viszonyok fejlődéséért első sorban felelős, — sem jogosultabb, sem hathatósabb óvszerek nem léteznek.”

Ezek előrebocsátása után következik a t.-eszlári vizsgálati ügy részletes ismertetése. A felolvasás befejező része a következő:

„Érdekes világításba helyezi ez enyveskező, saját prófétájuk Hozsiás szerint: ragadozó faj „egyért mindannyian” általános bünszövetkezetét, hogy az álhulla T.-Dada alatt a Csonkafüzesben június 18-án este fogatott ki, s másnap délben már a szelek minden iránya felől, messze vidékekről, 15-20 mértföldről is csődült zsidóság volt található Dada alatt a Tisza partján, s a keresztények, különösen az antisemiták ellen szórt szitkok és örvendezések közt triumfáltak, mint a koncra táborba gyűlt varjak fekete serege. — E jelenet érdekes volt, méltó lett volna művészi ecset megörökítésére. — A minden rendű és rangú zsidók egybecsődülésén kívül jellemző s terhes gyanúra okot szolgáltató tény az is, hogy mielőtt a bírósági agnoszkálás megtörtént volna, a minden irányban telegrafoszlopszzerűleg felállított zsidó posztok láncolatán végig már is nagy diadallal hirdette az összecsődült zsidóság dróton és élőszóval: hogy Solymosi Eszter hullája sértetlen állapotban megtaláltatott. — Volt öröm és tombolás, gúny, átok és káröröm ordító orgiája megszégyenített antisemiták és keresztény nép felett. Szóval ez Juda nemzetségének Menachem és Abarbanál dicsőségétől teljesedett nagy napja volt.

De midőn a vizsgálat konstatálta a páratlan csalást, midőn kiderült, hogy a hulla nem a három hó előtt eltűnt Solymosi Eszteré, hanem a sakter kés alatt elvérzett Eszter ruháiba öltöztetett idegen nő hullája, melyen sem külerőszak sem vízbefúlás nyomai nem léteztek, mi-

dön agnoszkálás által a bűnbandává szövetkezett szemitifaj gonosz játéka leálcáztatott, lőn nagy düh és tátott száj, lekonyult fül és orr Izraelben.

Az álhulla büntetlen inscenírozása, az áriái népeket a zsidó hatalom általi elnyomással fenyegető veszedelem egész nagyságában kimagasló momentumát képezi a tiszta-eszlári bűnprocessusnak. És ezt kell, hogy érezze és belássa nemcsak a magyar nemzet társadalma, hanem mondhatni az egész művelt világ. Sóba még isteni és emberi törvények oly csúfosan megszenteltelénítve nem lettek, mint Tisza-Eszláron a zsidóság által. A tiszta-eszlári ügy, nagyon helyesen írta egyik kitűnő berlini elvarát, többé nem Tisza-Eszláré, hanem az egész emberiségé. – Kell, hogy azt a harcot, melyet a zsidók maguk idéztek fel, az emberiség magáévá tegye, s ellenük ha a magánjog terén nem boldogul, mint veszedelmes és közös ellenséggel a közjog szabályai szerint bánják el velők; hiszen az összes kereszténység létérdéke, az összes társadalmi fejlődés jövője forog kérdésben.

A t-eszlári eset által öntudatra ébredt emberiség belátja, hogy az ő uralmok által meghamisított s egészségtelen ténnyé terelt haladás nem a kereszténység céljainak megfelelő irányban, nem a valódi humanitás és civilizáció nagy elvei szerint történik; ebből kifolyólag, hogy ők az európai jogrend keretébe bele nem illenek, hogy ők a társadalmi közös létérdékek ellen törnek, hogy a zsidóuralom az emberiségnek egy internacionális nagy veszedelme, melynek forrásaiból arra nézve nem üdv és boldogság fakadhat, hanem a thora szekrény Pandora szelenczéjének sötét nyomorait zúditja elő, és a felebaráti szeretet s jogegyenlőség erkölcsi elveitől áthatott korszellemet egy erkölcstelen plutokracia korrumpáló eszközeivel a hanyatlás örvényébe dönti.

E fenyegető veszély egész nagyságában villog a tiszta eszlári sater-kés hegyéről, mely midőn kegyetlen suhanásával az ártatlan gyermekleányra csapott, egyúttal szívén találta az emberiséget. Lehet-e csodálni, hogy e kegyetlen döfésre feljajdul a kereszténység nagy egyeteme, szívéhez kap, s oda tekint, arra a kis magyar falura, hol a rabbinizmus sötét gonoszsága az ó kor vad rítusával zsinagógában szertartásos módon nyitotta meg a hatalmába kerített áldozat véreireit, s hol a talmudmorál vad rajongásban ama szegény leány életét kioltotta, gyalázatos emberáldozat durva gonoszságával vérfoltokat nyomott a XIX-ik század civilizációjára.

Íme előttünk áll a szegény lányka alakja, egy ifjú, jeles reményekre jogosító magyar művész Ábrányi Lajos ecsetje által hosszas munka és tanulmány után vászonra varázsolva. Íme előttünk áll azon leány képe, ki sakterek boszút lihegő sötét bűnének gyalázatos létkörében sóhajtá ki ártatlan lelkét, kit még csak vallásának papja s övéinek szeretete sem kísérhetett az örök nyugalomra. Élethű a kép, legalább azok, kik Solymosi Esztert ismerték, annak állítják. De mégis talán nem sértem művész barátom nemes dicsvágyát, ha én e festményt nem olyannak látom, a minő, hanem a mint lelkemre hatást gyakorol. Nekem úgy tetszik, azok a zárt ajkak megmozdultak, azok a kezek ég felé emelkednek, s egy világot hívnak segítségül megmenteni az emberiségnek a – szabadságot. – Halhatatlan kultusz! magában egyesíti a föld legdrágább kincseit, melyekért ezredévek óta tör és küzd a száza-

dok fejlődő szelleme, melyeket szent örökségként az örök üdv forrásából – a szeretetvallás örök tanából merít az elme és a szív. A leánykának talán hulláját szétdarabolta a héber vandalizmus s talán több sirba helyezte azt a fekete gonoszság iszonyú játéka, melyekre mint végcélra tekint minden vágyaival a lélek, mely érzésben, gondolatban, dalban és tettben ez örök és dicső istenség felé áradoz még akkor is, midőn ama szent kincsek a jogegyenlőség és testvériség, borzasztó tévtanok misztériumainak árnyával fedetnek be.

Ha e gyermekeleány ajkai beszélni tudnának, volna-e bátorságunk végig hallgatni az ártatlan lélek panaszait, nem irtóznánk-e meghallgatni azon borzasztó szenvedéseket, melyek őt gondatlan gyermekévek rózsás világából a lét megszüntének sötét sírjába taszították?!

Hogyan készült e kép? E képet az emlékek szelleme teremtette. A rokonok adatai nyomán az anya, nővér, fivér, rokonok és ismerősök jelenlétében Tisza-Eszláron készült.

Midőn a művészet alkotó keze utolsó ecsetvonásával reá varázsolá az arcz balvégzetet sejtő bús tekintetét s e festmény, mint bevégezt mű felmuttatott, nővér, fivér, rokonok és ösmerősök minden vonásaiban meglepően hasonlatosnak nyilvánították a szegény Solymosi Eszterhez. Végre előhivatott a gyászoló anya, özvegy Solymosiné s a kép elé vezetettet. Ki Írhatná le az első meglepetést, mely meggyilkolt leánya élethű képének első megpillantásakor e szerencsétlen szegény asszonyon erőt vőn. Bánatos arczán pillanatra egy múlt mosolylyal a viszontlátás édes öröme suhant át, majd szemeiből a fájdalom néma könyecseppjei gördültek alá s felkiáltott: „Ez az én jó gyermekem, szegény kis Eszterem! Mintha csak ő maga állana előttem! Épen ilyen volt!”

Még egyszer jól megnézte, mintha kételkedett volna, váljon nem áldodik-e? aztán hosszan elmerengve, némán, szomorúan távozott.

E kép, míg csak a kereszténység áll, örök jelképe lesz a zsidó vallási fanatismusnak, mindig jelképe lesz az a faj türelmetlenségének. Az összes keresztény népekre nézve élő mene telkel upharsin lesz az, mely folyton emlékeztetni fogja őket arra a nagy veszedelemre, mely a zsidóság alakjában minden keresztény kultúrtörökvést s állami létet fenyeget, mely emlékeztetni fogja őket arra, hogy praeventiv rendszabályokkal óvják magukat a mindjobban növekvő veszély ellen. S e praeventiv rendszabály egyedül s kizárólag a zsidó-kérdésnek úgy társadalmi mint törvényhozási téren való megoldásában áll.

Midőn megköszönném önöknek barátságos figyelmét, melylyel előadásomat kísérték, háromszoros „Hochot” kiáltok a felséges uralkodóra, ki igazán felismerve a keresztény népérdekeket, a kongresszusnak szász földön való összejöttét megengedte, s Hochot mondok e kiváló gyülekezetre! Éljen a keresztény népszabadság! Éljenek annak lankadatlan bajnokai!

Minekutánna a gyülekezet viharos tetszése – így folytatja a „D, Reform” – a beható előadás fölött némileg lecsillapult, P i n k e r t - W a l d e g g elnök újra a következő beszédet tartja a gyülekezethez:

„Úgy hiszem nemcsak Magyarországnak, nemcsak Ausztriának, nemcsak Németországnak, hanem az egész művelt világnak kötelessége, azon derék magyar képviselőknél, a kik ezen ügyet a parlamentben szóba

hozták, hogy agyon ne hallgattassák, valamint korábbi hasonló eseteket is szellőztettek, legbensőbb köszönetet kifejezni bátorságukért és a zsidóság nagy része raffinirtságának kitartó üldözéseért. Úgy hiszem okunk van köszönetünket kifejezni ezen bátorságért azzal, hogy a t. képviselő úr tiszteletére helyeinkről felkelünk s azt kiáltjuk neki: Hurrah a kitartásra! (A gyülekezet lelkesülten követi e felszólítást.) Istóczy képviselő úr egy rövid beszédet fog tartani. (Bravó! minden oldalról.)

Istóczy Győző: Midőn reformeszméimmal első ízben felléptem, – ez volt 1875-ben, – első sorban német férfiak voltak azok, a kik barátságos levelekben buzdítottak engemet, kitartani azon az utón, a mely bennünket a mai naphoz vezetett.

És hogy daczára az ellenem támadt tengernyi ellenségnek, daczára a kolosszális nehézségeknek, melyeket elhárítanom kellett bátorságomat nem vesztettem el, hanem továbbra is egyenesen célomat követtem: ezt ismét jó részben nagyabecsült német elvtársaimnak köszönöm, a kikben hatalmas támaszt nyertem.

Hogy az az út, a melyre léptünk, az igazi ut volt; hogy azon elvek, melyekért éveken át küzdöttünk, a ker. társadalom szükségleteinek megfeleltek; és hogy mi ezen elveknek érvényt szerzendők, a helyes eszközöket ragadtuk meg: mindezt tanúsítja a mai nap, a mely remélhetőleg örvendetes fordulatot fog előidézni szomorú közviszonyainkban.

Mondom: remélhetőleg. Mert hogy célhoz juthassunk, továbbra is bátorságra, kitartásra, és ha szükséges, önfeláldozásra is van szükségünk; s hogy a győzelem e biztosítékai nálunk továbbra is és pedig az eddignél nagyobb mértékben meglesznek, arra nézve a mai nap megdönthetetlen bizonyítékokat szolgáltatott.

Küzdjünk tovább egyesülten s kettőzött buzgalommal szent ügyünkért, a mely a művelődésnek, a civilizációnak, az emberiségnek ügye. Végleges győzelmünk fölött a mai naptól kezdve semmi kétségünk sem lehet.

Éljenek derék német elvbarátaink! (Élénk tetszés.)

Ezután Simonyi Iván tartott magyar társai nevében egy nagy tetszéssel fogadott búcsúbeszédet. A magyarok – monda – azért jöttek a kongresszusra, hogy tápot merítsenek a német tudomány kútforrásából. Az újkornak sok vívmány köszönhető; de a szabadság istennője ma a militarismus és a zsidó korrupció vegyes társaságában van. A parlament semmiben se fejt ki oly virtuozitást, mint az új adókban és az adósságszínálásban, a mi mellett a börze zsidai igen jól érzik magukat. Élteti a német császárt és a szász királyt, kiknek országaiban szabadon tanácskozhatnak. (Élénk tetszés.)

Pinkert-Waldegg a magyarokat továbbra is hü bajtárságra hívja fel, s élteti a három magyar képviselőt.

Ezután a gyűlés lelkesült hangulatban esti 11 óra tájban szétosztott.

Mielőtt e nappal végeznénk, nem mulaszthatjuk el még felemlíteni azt, hogy e napnak délutáni óráiban Henrici Ernő a „Socialer Reichsverein” számos tagjának kíséretében megjelent Ónody és Istóczy lakásán, és szívélyes szavak kíséretében egy díszes nyomású bizalmi adresset nyújtott át, a mely adresset a nevezett képviselők részére a f. é. július 18-ki berlini népgyűlés szavazta meg.

A kongresszusi állandó bizottság.

A kongresszus által aktivizált állandó bizottság a kongresszusi ülések befejezése után nyomban hozzálátott a munkához, és pár napig, míg t. i. a tagok együtt voltak, szakadatlanul tanácskozott.

A tanácskozás tárgyainak és a hozott határozatoknak legnagyobb része természetesen nem közölhető. A mi nyilvánosságra hozható, az a következőkből áll:

A kongresszus székhelye (Vorort) jövőre is, legalább egyelőre, Drezda marad.

A kongresszusi állandó bizottságnak, a mely különböző nemzetekhez tartozó tagokból áll, ideiglenes elnöke Schmeitzner Ernő, Chemnitzben, a ki Németország egyik előkelő kiadó-könyvkereskedője. Minden, az állandó bizottsághoz intézendő levelezés és megkeresés ő hozzá címzendő. Ugyanő a kongresszusi bizottság pénztárnoka is, a kihez a pénzbeli hozzájárulási összegek küldendők. A levelek így címzendők: „Herrn Ernst Schmeitzner, Verlagsbuchhändler, Chemnitz. (Sachsen.)”

A kongresszusi állandó bizottság továbbá, orosz részről történt megkeresés folytán, a következő határozatot hozta, s fogja köztudomásra hozni az oroszországi lapokban:

„Tekintettel arra, hogy a zsidókérdés napról-napra nyer fontosságban, különösen Oroszországban s aktuális voltánál fogva mindenütt, a bizottság a maga nevében közönetet mond és rokonszenvét nyilvánítja mindazoknak, a kik Oroszországban törvényes eszközökkel arra törekednek, hogy a zsidók további túlkapásait megakadályozzák, s az árja keresztény lakosokat a sémiták kizsákmányolásai ellen védik.”

A kongresszusi állandó bizottság egyik főteendője, a legközelebbi kongresszusra az előkészületeket eleve megtenni.

Mielőtt a kongresszusról szóló referándánkat bevégeznők, megjegyezzük, hogy Ónody Géza a berliniek meghívása folytán is, már szept. 13-kán Berlinbe utazott, hogy a Henrici által 14-kére tervezett nagy népgyűlésen jelen legyen. Simonyi és Istóczy a berliniek szíves meghívásának ezúttal meg nem felelhetvén, f. hó 16-kán Drezdából hazautaztak.

A drezdai kongresszusi állandó bizottságtól.

Mindazon lapok szerkesztősegei, a mely lapok nincsenek zsidókézen, vagy zsidók által nincsenek befolyásolva, bármely politikai, társadalmi vagy nemzetiségi irányúak legyenek is, szintoly udvariasan mint sürgősen megkerestetnek az iránt, hogy lapjuk egy számát Schmeitzner Ernő kiadó-könyvkereskedő úrhoz Chemnitzbe (Szászország) küldeni szíveskedjenek.

Úgyszinte a föld mindazon egyletei, a melyek zsidóellenes irányzatot képviselnek, felkéretnek címüknek a nevezett úrhoz való beküldésére.

Valamennyi, zsidók által nem befolyásolt lap felkéretik ezen hirdetést szembetűnő helyen lenyomatni.

A nemzetközi zsidóellenes kongresszus
állandó bizottsága.

A drezdai kongresszus a lefolyt hó többi eseményeit messze hátterbe szorítván, a mennyiben némely, ezen idő alatt felmerült fontosabb momentum megbeszélést igényel, fentartjuk magunknak, hogy az október-havi füzet „Havi szemle”-jében reájuk visszatérünk.

A zsidóság az Egyesült-Államokban.

Ha figyelembe vesszük a zsidóság mai viszonyait, azon meggyőződésre kell jutnunk, miszerint sorsuk ismét ama válpontra jutott, melyen rendesen bukásuk kezdődék. Gyakran találkozunk a zsidók történelmében e bámulatos jelenséggel. Voltak idők még az ó világban, midőn Izrael idegen nemzetek között a legmagasabb méltóságokig felhág vala; látjuk őket Egyiptom, Media, Perzsia fejedelmeinek udvarában mint országlókat, helytartókat; látjuk őket Spanyolországban a mór fejedelmek körül, egyetemeken, a polgári méltóságok legfelső csúcsán; de látjuk azt is, hogy e szédítő magasságuk mindenkor oly lejtő volt rájuk nézve, melynek fokát ha átlépték: lezuhantak.

Európában, épen úgy mint nálunk Amerikában, a zsidók eddig aranynapjaikat, az egyiptomi József hét kövértehemes esztendeit éltek, melyekre okvetlenül a hét sovány tehén kora fog következni. Nem emberi combináció ez, hanem isteni törvények által előírt természetes visszahatás; minden bűn önmagát boszulja meg, magában hordja büntetése csiráját. Hiában állnak e vaskényszer útjába emberi gátak: kormányok, szövetségek, egyesek, mint por fognak elsöpörtetni.

Amerika szabad népe a zsidókat csupán a bibliából ismervén ez ideig, nekik teljesen szabad kezet engedte mindenben, úgy mint másnak; ezt a zsidóság mint egyebütt, a nép kizsebelésére használta fel, s innét van, hogy néhányan kövér milliomosokká szopták fel magukat. Igaz, itt nem köpölyözhetnek oly könnyen mint Magyarországon, mert itt minden valamirevaló faluban van egy-egy leszámítoló bank, melyek legtöbb esetben saját bankjegyeikkel bírnak, s a melyek míg egyrészt a pénzforgalmat hihetetlen mérvben elősegítik, addig másrészt a nép nagy jártasságot nyer általuk pénzületekben. Zsidó ily helyeken nem finánczkapacitás mint valamely ma-

gyár faluban, hol gyakran van rá eset, hogy a szegény földműves a pénzt egyáltalán nem ismeri, aranyat életében soha sem látott, vagy ha van néhány forintja, némely esetben értékét nem ismeri, vagy eldugja ládája fenekére a helyett, hogy szaporítandó forgalomba hozná.

Dolgoznak ugyan a zsidók itt is teljes erővel szokott módjukon, de a nemzet gazdag, hatalmas, szabad levén, önállóan gondolkozván, rabszijára senkinek fűzve nem levén, mások „politikájával”, ügyével-bajával nem törődven: a zsidóság befolyását eddig észre még nem vette. Sőt ellenkezőleg, a zsidót magával ragadja. Szigorú törvényei meg nem engedik az olyas visszaélést, a mi pl. hazánkban dívik, hogy szombaton, csupa zsidókból állván a kereskedő osztály, a keresztény népség mitsem vehet, míg vasárnap minden zsidó bolt nyitva, hogy a keresztény nemzet ünnepe szentségtelenítessék meg. Itt avval senki sem törődik, ha a zsidó szombaton becsukja boltját; azt megteheti: de ki ugyan többé hiába nyitná. Vasárnap csak nem is álmodhatik boltnyitásról. – Annyira hathatós ez a törvény, hogy az u. n. „Bratwurst”-zsidók, vagyis haladók, keserű viták és meghasonlás után elhatározták a szombatot mindenestől odahagyni, és vasárnapot ünnepelni a keresztényekkel. Tudják ők jól, hogy ha szombaton üzletüket megakasztanák, az örökre történnék; mert itt nincs „falu zsidaja”, az egyedüli kereskedő, hanem a főutcákon rendszeren minden ház bolt, s ez mind keresztény. És a zsidók mégsem mernek itt vallási fanatizmusról, üldözésről beszélni.

Annyira megy Amerika társadalmának olvasztó és forrasztó hatalma az élénk forgalom, lázas tevékenység közepette, hogy ennek még a legkonokabb zsidó vallás sem képes ellentállni. Kivétközteti őket az amerikai közélet csaknem minden csökönös és megrögzött szokásaikból. Nemcsak a szombatról mondott le az itteni (szabadelvű) zsidóság, pedig valaha inkább meghaltak semmint ezt merészeli, hanem még a körülmetéltetésről is; és így az itteni zsidó magát átallja zsidónak bevallani, inkább azt mondja, hogy „protestáns”, vagy felekezet nélküli. Odahagyja német nyelvét, nevét elangolosítja, s rohanik a többséggel. – Ez a körülmény nagy szeget ütött az előcsahos főzsidók fejébe; innét van, hogy Oroszország kirugdalt zsidait nem szívesen küldözik ide: félvén, hogy egy század év tökéletesen elbánik velük mindenestül. (?)

Midőn Német- és Oroszországban fölébredt a nemzeti önérzet, hogy hazájukat az múlok zsidó pestistől megszabadítsák: képzelhetlen riadalom támadott az itteni zsidóság között. Futkostak az elnök és egyes ministerek nyakára, hogy tiltakozzék Amerika az emberiség nevében a két ország kormányánál a zsidó „üldözés”

ellen. Sok faggatás után sikerült az elnököt fellovalni egy ilyenszerű enunciatióra, mit az orosz sajtó keményen, mondhatnók gorombán forrasztott az elnök torkára, úgy, hogy az itteni hírlapok egészen felbőszültek, s a legjellemzőbb gorombaságokra vetemedtek. Éhhez járult némely prédikátor szájaskodása a kultúra és civilizáció felől, ami aztán megtermé gyümölcsét: a zsidóság idevaló bevándorlását. Tervezték nagyszerű „nemzeti” (értsd: zsidó) ünnepet, a melyre az elnöknek is meg kellett volna jelennie, de biz ez dugába dőlt. Mindent elkövettek a zsidók, hogy a kereszténységet rút fajuk javára adakozásra bírják; de midőn tapasztalták, hogy a prédikátor urak szívesen papolnak ugyan, de nem épp oly szívesen adakoznak: zsinagógáikban elkezdték Amerika népét szidalmazni, nekik szemrehányásokat tenni, hogy a szerencseneket vér árán is felmenték, míg az ő „boldogtalan” fajrokonai javára csak néhány centet sem akarnak áldozni.

Összeszedtek maguk között néhány ezer dollárt, társulattá alakultak, hogy a beözönlendő csordákból földművelő telepeket szervezzenek. Incorporáltatták társulatukat nagyszerű remények fejében, még pedig olyan szabályzattal, mit ha a washingtoni kormány csakugyan megerősített, szégyenlenie kell érte magát. A szabályzat többi pontjai között oly helyek is foglaltattak, melyek az ország törvényeit egyszerűen nem kötelezőknek tekintik. Például, hogy ilyen és ilyen viszályok esetén (beleértve még a gyilkossági eseteket is,) saját törvényeik szerint fognak ítélni; aki pedig ettől (a kah(g)altól t. i) fellebbezni mer: az kizáratik (nem akarja mondani, hogy excommunicáltatik). A legnagyobb büntetés lett volna ez utóbbi, még gyilkosságért is.

Úgy látszik, hogy a zsidók maguk sem ismerték rút fajukat eléggé; különben lehetetlen, hogy ily abszurdumot meg mertek volna kísérteni, t. i. földművelő gyarmatokat alapítani akarni zsidókból. Mindemellett neki álltak. A bezúduló csordát csakugyan elküldték rendeltetésük helyére, részint Louisiana államba, részint pedig Canadába. Lassankint az a hír kezdett terjengni, mintha a „poor Russian refugees” (szegény „orosz” menekültek) nem akarnának dolgozni, hogy még a használatukra bocsátott szerszámokat is eladogatják, árából házalásra való aprólékot vásárolván. Képzelmelni a zsidók zavarát! Előszedték ismert fegyvereiket: a hazugságot, ferdítést, jajveszéklést; veszett gezéroszt csaptak a lapokban, hogy a szállingó hírek gonosz rágalmazás; hogy a „poor Russian refugees” a lehető legszorgalmasabb, legbecsületesebb nép az egész világon; ámbár az igaz, hogy az „embertelen üldözés” megviselte őket, s hogy bizony mindenki jobban szereti a könnyebb munkát, stb. – A ki a zsidókat ismeri, mint pl.

mi magyarok, lengyelek, oroszok, stb., az rögtön tudhatta, hogy kutya van a kertben. Itt ott fölmerült a híre egy-egy általuk elkövetett gyilkosságnak, majd hogy Philadelphiában a vámrendőrségnek szegültek ellene, nem engedvén ringy-rongyaikat megvizsgálni, félvén, hogy az általuk üzött csempészetnek nyomára jönnek, ami meg is történt. Zendüléssel több helyen voltak vádolva.

A szegény zsidó-comittee eközben nagy vajúdas (nem va-Judás) áldozata lón. Pénz semmi oldalról be nem folyván: erszényeik hamar kiürültek. Ehhez járult a maguk között kiütött meghasonlás; mindezek hegyébe a barbár csorda képzelhetlen arcátlansága, és előttünk állhat az egész zsidó-humbug hú képe. Egyik botrány a másikat érte, de a zsidók halálíg tagadtak mindent mindaddig, míg a botrány végre nyilvánosságra jutott minden törekvésük ellenére. Zsidó betűkkel nyomtatott lapjaikban egyik proklamáció a másikat érte. Intették a ronda tömeget, hogy hagyjanak fel a henye étellel, ők róluk tovább nem gondoskodhatnak; hogy nyúljanak bármihez, de ne kóboroljanak; hogy tartózkodjanak önbíráskodástól, mert ez nem megy itt Amerikában, mert itt minden ember egyenlő; hogy ne ragaszkodjanak a törvény (a talmud stb.) betűjéhez: mert itt a mellett éhen halhatnak; szokjanak egy kis tisztasághoz, mert itt úgy nem csatangolhatni mint volt hazájukban, stb. Ez mind nem használt. Azt vélte e kirugdalt söpredék, hogy mihelyt talpukat Amerika talajára illesztik, ez köteles zsebüket tele tömni, s őket nagy urakká tenni. Mikor látták, hogy csalódnak, neki estek a társulat egyik ügynökének, valami Birnbaum nevű zsidónak, leteperték, összerugdalták és kegyetlenül elverték. Jackson úr, a bevándorlás ügyének főintendánsa a „Herald”-ban nyíltan elmondá, hogy ily rakoncátlan, dologtalan söpredéket soha sem látott, noha sok bevándorlóval volt dolga. Elmondá, hogy míg a német, irlandi, svéd stb., mihelyt betoppanik, rögtön munka után lát, s örül ha kap, addig a „Russian refugee” azonnal kap munkát, de vagy el nem fogadja, vagy ha igen, elmegy oda, hanem pár nap alatt már megszökik, s ismét az ő nyakukra megy Új-Yorkba. Ismét hazugsághoz fogtak ekkor a zsidók, híresztelvén minden irányban, hogy mily derék népesség az a „Russian refugees”, mily munkás, szorgalmas és tiszta; hogy mily becsületes, hú, stb. Ezt már senki sem hiszi ma. Még a „Herald” is dühbe jött már a zsidó szemtelenség felett, s egy ékes pronunciamento alakjában érthetőleg kimondá a zsidóságnak, hogy már „elég” !

Daczára minden csűrés-csavarásnak ma már oda jutottak a zsidók, hogy jellemtelen hazudozásait maguk czáfolják meg legjobban az által, hogy cserben hagyják beórlkodó fajrokonait, róluk többé

mitsem akarván tudni. Sőt még ennél is messzebb mennek; beállnak „zsidó üldözőknek”; nem levén ugyanis pénzük (már t. i. fajrokonaiik gyámolítására, minthogy a gazdag zsidók nem akarnak adakozni), a „szerencsétlen üldözötteket” nemcsak el nem fogadják, hanem átírtak a londoni zsidó-bizottsághoz, intvén azt, hogy több „üldözöttet” a nyakukra ne küldjenek; hogy pedig tiltakozásuk némi nyomatékot nyerjen: egy pár „szállítmányt” azok nyakára vissza-küldöttek Londonba.

Így tehát a zsidó-liferálás tényleg megbukott.

Bármily szabadelvű legyen is az amerikai nép, az az egy bizonyos, hogy épen ez volna az első a ronda zsidóságot kiverni minden czeremónia nélkül, ha úgy fognák őket ismerni mint mi magyarok. Itt nem használna zsidós kormány, diplomatia stb. Egy-egy zsidó-üldözés” minden éven fordul elő; egyik éven itt, másik éven ott rúgván ki a zsidókat nyilvános helyekről. A „Manhattan Beach”, „Coney Island” stb. helyeken a tulajdonosok (Corbin testvérek) minden teketória nélkül felíraták: „No Jews allowed here.” (Zsidók itt nem türetnek).

Csinos egy epizódka volt a következő is:

Mikor az első falka zsidó kikötött, az ügynökök majd hanyatt estek bámultukban e ronda tömeg láttára. Az itteni zsidóság már előre nagy csűröket vertek össze számukra, hogy legyen hova telepedniük azonnal. Ünnepek levén megérkezésük napján, csak a hajóból sem akartak kiszállni a Talmud parancsai értelmében. Utóbb kitudszkolván őket onnét, első dolguk volt a csűrbe rohanni, a hol hallatlan ordítással, nyafogással, előre-hátra? jobbra-balra való bicseggéssel tartották meg „isteni tiszteletüket”. – Később egy szombaton rájuk parancsoltak az ügynökök, hogy legalább deszkákat segítsenek hordani egy másik csűr építéséhez; mit midőn tenni vonakodtak, mind az itteni zsidóság mind az ügynökök figyelmeztették őket, miszerint itt különcködéseikkel fel kell hagyniok. Néhányan hozzányúltak a deszkához „engedtek az üldözésnek” és „szakadárokká” lettek; de a legtöbben készebbek voltak a legelső hajóval visszatérni a „zsarnok, üldöző” Oroszországba, semmint a szabadság hazájában elveszenek. El is mentek. Néhány nap múlva az ügynökök elrendelték kitakarítását ez ocsmány tömegnek, miért is berendelvén egypár szerecsen borbélyt, „a szegény menekülteket” a legbarbárabb „üldözésnek” vetették alá. Irtóztató volt a „gezérosz”; nem baj: mars hunczutkák! mars ocsmány vörös szakáll! mars tetű-bozót! Oh embertelen yankee! Ily barbárul viselni magadat a 19-ik század szégyenére! Megtörtént a koppasztás iszonyú szenzáció között, Az itteni zsidóság roppantul röstelte a dolgot; ha szégyenlős lett volna,

elsülyedt volna szégyenében. Mentegetődztek a rettentő üldözéssel, hogy az törte meg őket stb. A csatasíkról egyenesen a tengerbe kellett menniök, hogy lemossák külső szennyüket; mert amerikai fogalmak szerint az ő állapotukban emberi társaságba bocsáthatók nem voltak. (Nem úgy mint Budapesten). Az itteni zsidóság gondoskodott új ruháról – Festeni való jelenet!

Csak azt akarom még szerkesztő úrnak megmondani, hogy a „12 röpirat” folytatását kár volna feladni egy hetilapért; maradjon meg az havi folyóiratnak kibővített alakban, mint pl. egy „Review” vagy „Magaziné”; de szerveztessék egy hetilap okvetlenül a napi-hírek, zsidóságok, stb. ellenőrzésére. Amde az antisemiták ne sopánkodjanak, hanem cselekedjenek; szervezzenek társulatokat maguk között, gyűjtsenek pénzt egy antisemita irodalom megindítására, az elzsidósodott sajtó és könyvpiac kisöprésére. Ez nem leend koldus-alaminizsna, hanem tisztos irodalmi vállalat, a keresztény irodalom megalkotása a zsidó ellen; ahol helye leend a hírlapirodalom mellett a könyvirodalomnak is, hogy a „Pápák bűnei”, „Ubrik Borbála”, „Papok tükre” stb. otromba gyártmányok zsidait levetkőztessük, s a bűnt leálczázhassuk. Ma ugyan még a kormány is útjába áll a zsidóellenes irodalomnak; de ez csak arra való lehet, hogy azt élessze mint a szél, mely a gyufa lángját eloltja, de a háztetőét még magasabbra ingerli és éleszti. Hogy mindez szóbeszéd ne maradjon, ezennel kézbesíték a szerkesztő urnák egy 50 írról szóló utalványt; tessék nyugtázni *) Kívánom, hogy a tette kész emberek kövessenek. Ha a vállalat némi lendületet nyerend, ismét ottleendek a szellemi és anyagi támogatók között.

A viszontlátásig!
Reb Jochanan A. Avellanus.

Az egyetemi polgárokhoz!

Egyetemi polgárok! – Meddig túrjuk még a zsidó arczátlanságot, tolakodást és szemtelenséget, nemcsak az egyetem falain kívül, hanem azokon belül is, vagy mely jogon tolakodnak ott előtérbe: talán van az egyetemen egy zsidó alapítvány is? És ők mégis az egyetemet magukénak tekintik. Valóban itt a legfőbb ideje, hogy az egyetemi polgárság, a nemzet ifjúsága megmutassa, hogy tudja, érzi, mit kivan a haza érdeke. Egyetemi polgárok! Itt az ideje, hogy antiszemita egyelet alakítsunk!

*) Amit ezennel megteszünk, azon hozzáadással, hogy lelkes, áldozatkész ügybarát-honfitársunk ezenfelül saját és több az Óceánon túl. élő magyar ismerőse részére a „12 röpirat”-ot 5 példányban járattja – Szerk. ’

Tömörüljünk végre valahára. Erre hív fel minket a hazaszeretet, erre a zsidók által vagyoniilag már-már véglegesen tönkre tett népünk.

Itt az ideje, hogy a zsidóknak végre arcukhoz vágjuk azt az általuk folyvást kiabált „felvilágosodást” és „humanizmust”, melyet nem szűnnek meg hangoztatni, valahányszor a büntető igazság utol éri őket gaztetteikben.

Mi akadályozza egy antiszemita egyesület alakítását? Talán törvényeink? Nem, mert azokban az egyesülési jog biztosítva van, (?) s élő példa rá az „Izraelita alliance”, mely hazánkban is működik különösen a tiszta-eszlári eset óta. Vagy annyira mentünk már az egyenlőség, szabadság és felvilágosodás terén, hogy a zsidóknak szabad szövetségeket alakítani piszkos üzelmek s bűn elpalástolására, s nekünk nem volna szabad szövetkeznünk azok felderítésére?

Különösen ti hozzátok szólok egyetemi polgárok, a kik, mint heves vérű ifjak nagyon mohón iva a szabadság kelyhéből, most is elszédülve vagytok annak mámorától; ocsúdjatok fel végre, a haza veszélyben van, siessünk mindnyájan annak megmentésére, hiszen mi is ifjak vagyunk, mi is tudunk lelkesülni a szabadság s humanizmus dicső eszméjeért, de nem tűrhetjük, nem szenvedhetjük, hogy őseink által e vérrrel szerzett földet az álhumanizmus s álszabadság örve alatt csalárdsággal rabolják el tőlünk. Értsetek meg minket végre, vagy legalább akarjatok megérteni, hogy belőlünk nem vallás-, nem fájgyűlölet, hanem a hazaszeretet beszél.

És ha van még bennetek a hazafiságnak egy kis szikrája, – mit kétségbe nem vonhatunk, – ha nincs márványból szívetek, s meg tud esni szenvedő népünk látásán, úgy mentsük meg az erkölcsi s anyagi súlyedéstől hazánkat, vigasztaljuk meg a szenvedőket, s mindezt három szóban kifejezve „**a l a k í t s u n k a n t i s e m i t a e g y e l e t e t !**”

Budapest, szeptemberhó.

Több egyetemi polgár.

Levél Szerbiából

Belgrád, augusztushó.

Tisztelt szerkesztő úr! – Hogy tisztelt lapjának olvasó köre értesítve legyen innen Szerbiából az antiszemita társulatról; reményilem, hogy tisztelt lapjában ad egy kis helyet levelemnek.

Ama czélzatosan terjesztett hírek, mintha Szerbiában konfiskálva lenne a zsidókról kiadott könyv „Ne adjuk Szerbiát a zsidóknak”, nem igazak, és még az sem áll, hogy a rendőrségtől olyan parancsolat van kiadva az antiszemiták ellen, – milyen a zsidóknak tetszenék.

A való csak az? hogy a zsidók itt Belgrádban valami templomi gyűlésükből Davicso Haim, külügyministeriumi írnok által panaszt adtak be a rendőrségi hivatalhoz az említett könyv írója ellen. De az meg; nem olyan borzasztó, amint a zsidók kiabálnak és hazudnak mindenféle lapokban. (A „Pester Lloyd” hozott minap ilyféle valótlan hírek&t Bele-ráfiból. – Szerk)

Az itteni antiszemita társulat, a melynek a legfőbb célja az, hogy ne eresse be a zsidókat Szerbiába, mindennap nagyobbra nő. (Kérjük koronkint szíves részletes tudósításait a szerbiai viszonyokról. – Szerk.)

Egy antiszemita társulati tag.

Hangok a vidékről.

– Nyílt levelek a szerkesztőhöz. –

Szeged.

T. szerkesztő úr! – Mai napság nem egy becsületes polgárt foglalkoztat a zsidókérdés, és nem egy becsületes érzésű polgár fordul el undorral a vérszívó kegyetlen zsidó fajzattól, a mely szemtelen tolokodásával oda törekszik, hogy minden keresztényt a legpiszkosabb utak és módok szerint is háttérbe szoríthasson, a nemzetek nyakára pióczaként ülve vérét kiszívja, és az egész világot rabszolgájává tegye. Nem egy vállalatnál bizonyítottat be, hogy e pióczafajzat a vállalatok megszerzését tolokodással eszközli ki, vesztegetéssel viszi ki az ő saját előnyére, és sok számtalanok megrontására.

Ezeket voltam bátor álláspontom indokolása végett előterjeszteni; most pedig röviden áttérek a tiszta-szabályozási kotrási vállalat körül általam tapasztalt, s az egész tiszamenti lakosság által tapasztalható zsidó üzérkedési tények ismertetésére. – Ugyanis azon idő óta, hogy a Tiszán nagyobb mérvű átmetszéseket eszközölni kezdtek, azt tapasztaltam, hogy az ásatások következtében a Tisza medre nemhogy sülyedne, hanem az folyton emelkedik úgyannyira, hogy a községek s városok és ármentesítő társulatok nem képesek védgátjaikat a vízállás emelkedéséhez magasítani, minek következtében vízáradások alkalmával egyszerre százezrek jutnak tönkre, és lesznek koldusokká! Ezt tudjuk mindnyájan s tudja a magas kormány is, de úgy látszik, hogy valódi okát nem kutatja senki, pedig nagyon könnyű feltalálni, hogyha figyelemmel kísértetik az átmetszések eszközlése. Kétségtelen, hogy az átmetszések folytán tömérdek földmennyiség emeltetik ki, a melyért az állam milliókat fizet. Ha a kiemelt földtömeg a partokra hordatnék ki, ez által sok talaj ármentesítve lenne; s igen sok termő föld nyeretnék meg az országnak; azonban a dolog nem így történik, hanem úgy, hogy a kotró és ásató vállalat a kiemelt földet, melyért az állam milliókat fizet, legnagyobb részét nem a Tiszaparra vagy tovább hordatja ki, hanem a kiemelt földet bele ereszti az anya-Tisza medrébe; – így történik azután, hogy a zsidóvállalatnak folyton van munkája s milliókkal károsítja meg az országot. Megjegyzem, hogy a száraz ásatásoknál is ezt cselekszik, hogy a kiemelt földet betalicskáztatják a Tisza folyamba. Ezen eljárás ellen már felzúdult a közvélemény is, s óhajtom, hogy ezen nemzetrontó vállalat ellen a legszigorúbb vizsgálat ejtessék meg, és a vizsgálat legfőbbképp arra irányoztassék, hogy hol vagyon azon tömérdek föld, melyért az állam milliókat fizetett ki? – Ha ily irányban fog megindítani a vizsgálat, bizonyára hiszem, hogy a kellő eredmény eléretik, s a bűnösök büntetésüket meg fogják kapni.

Midőn jelen soraimnak becses röpirataiban leendő közlését kérném, azon ígérettel zárom be leveletem, hogy alkalmilag még több esetet is fogok tudomására hozni.

Horváth András építész.

Érmellék.

(A közlemény vége.)

(A K a g a l az É r in e l l é k e n.) Ekkor a zsidók más fegyverhez nyúltak. Az érmelléki Kagal főmestere, Dr. Wachsmann Lipót orvos utján befolyást igyekeztek szerezni a kiadó-társulatban a lap szerkesztésére. Ez a Dr. Wachsmann évek hosszú során keresztül bolondítja itt a világot két-színűsködő felvilágosodottságával, reformáltságával, hogy a könnyenhívókat lépre csalhassa, s egyfelül saját zsebeit jól megtömhesse, másfelől a zsidóság uralmát megszilárdíthassa. A doktor és családja disznóhúst eszik vagy szájaskodással tüntet magyarságának beigazolása érdekében, hanem azért lányait az orthodox zsidó-szertartás szerint adta férjhez, s köztudomású tény, hogy csak akkor mutatja magát nem-zsidónak, midőn érdekei úgy kívánják. Ez a derék, tudományával ép úgy mint hazafiságával gescheftelő zsidó-doktor kapta magát, s belépett az „Érmellék” kiadó-társulatába. Mikor ezt meghallottam, nagyon bámultam rajta, de csakhamar; kisült, hogy a báránybőrbe öltözött róka mit keres az igazak között. Ő bizony azt akarta keresztül vinni, hogy a szerkesztő censura alatt álljon, – s annak kilátásba helyezése mellett, hogy a zsidók tömegesen fogják a lapot pártolni, ne közölhessen a zsidókat gyöngén csipkedő cikkeket sem. A consortium azonban nem állott be W. L. szamarának, s a furfangos doctor csúful mngbukott törekvéseivel. No, de nem azért zsidó ő, hogy ha az ajtón kidobják, az ablakon be ne jöjjön; – választott is ilyen utat, s hogy hogy nem – ő tudja – rávette a nyomdászt egy oly írásbeli nyilatkozat kiállítására, hogy ha továbbra is Szabó E. szerkeszti a lapot, akkor a nyomdász a lap kinyomatására nem vállalkozik. Ezzel az írásbeli nyilatkozattal házalt aztán a doktor, remélve, hogy miután Székelyhidon csak egy nyomda van, a lapkiadó-társulat kénytelen lesz, ha lapját kinyomatni akarja, ennek a gyerek-eszű nyomdásznak kívánatára Sz. E. szerkesztővel szakítani. De a zsidó revelver megint csütörtököt mondott. A társulat kijelentette, hogy ha a nyomdász nem vállalkozik a nyomdai munkára, majd gondoskodik más nyomdáról, s egyszersmind W. doktor minden további beavatkozásai és intrigái a legerélyesebben visszautasítottak.

De a Kagal ily kudarcz után sem retirált meg. Dehogy retirált: – lön Székelyhidon nagy lótás-futás, titkos gyűlésezés, melynek eredménye az lett, hogy egy reggelen megjelent a zsidók lapjának, az „Érmelléki Híradó”-nak első száma, olcshó phurtéka, évnegyedre üthven krajczár az ára, – mely lap, hogy zsidóságáról mielőbb tanúságot tegyen, már második számában egyszerűen valótlanoknak állította azon híreket, hogy a t-eszlári gyilkosság ügyében sikerült volna a vizsgálatnak eredményre jutni. Boldogítva van tehát az Érmellék is, mint hazánk csaknem mindenik vidéke, egy zsidó zszornállal. A lap szerkesztője és kiadó-tulajdonosa Hamvay (ezelőtt Hammer) Ferencz ügyvéd. Ennek a zsidó-

barátnak, ki az irodalommal soha sem foglalkozott, ki – miután egyidőben tapintatlan önfejűségével és önzésével több egyletet a bukás szélére sodort, – Pár év óta elvonultan, senkivel nem érintkezve élt, – lapszerkesztő minőségben fölléptét az avatlanok annál inkább csodálták, mert mindenki tudja, hogy H. F. annyira önző ember, hogy őt forintért képes lenne a tü fokán háromszor keresztül búvni, – ilyen ember már hogy vállalkoznék ingyen munkára, sőt az olcsó lap kiadásával járó nagyon valószínű deficizt fedezésére? Azonban a találgatóknak sikerült a rebust csakhamar megfejteni, – mert titkolódzás daczára – kiszivárogtak a kagal és H. F. ügyvéd közt létrejött egyezmény egyes pontjai. Ezen egyezmény szerint a lapra minden zsidó előfizet, az esetleges deficizt fedezésére előlegesen 400 frt fizetetik A. F. kezeihez, (ezen pénz – mint mondják – Wachsmann doktor, továbbá Fisch és Beck nevű földbérlők zsebéből került). H. F. kölcsönt kap a zsidóktól szőlővetél által fölmerült nyomasztó adósságai törlesztésére; végül megígértetett, hogy a zsidók őt mint ügyvédet is fölkarolják. A lap főmunkatársa pedig F. E. kir. járásbíró, a ki „Vörösorrú”, „Endrefy” s egyéb ily geniális álnevek alatt ír a lapba lapos tárczacikkeket; – hogy neki mit fizetnek a zsidók, azt nem tudom, de nem tartom olyan bolond embernek, hogy i n g y e n cselekedje.

Azonban a zsidók nagyon csalódtak, midőn azt hitték, hogy lapjukkal az antisemitikus irányzattal vádolt régi lapot megbuktatják. Kinyílt már a magyar ember szeme, s az új lapra – pedig hallatlanul olcsó s ugyancsak kínálják, – a zsidókon s néhány, a zsidók zsebében levő zsidóbaráton kívül mások alig fizettek elő. Ennyit ezúttal a kagal működéséről az Érmelléken.

A dolognak persze még nincs vége, a furfangos zsidók és barátaik még nem fognak megnyugodni, s ki tudja, mily gazságokat és merényleteket fognak még alkalmazni megingatott hatalmuk megszilárdításának érdekében. A későbbi fejleményekről annak idején szívesen tudósítandja e füzetek jóérzésű olvasóit

Igazmondó.

Nógrádmegye.

Tekintetes szerkesztő úr! – Igen örülnék, ha becses röpirataiban helyet adna a következő soroknak:

Pár hét előtt egy községünkben levő gyönyörű keresztény birtok zsidó kézbe került. Az új földes úr megakarván mutatni azt, hogy már ő is százezrekkel rendelkezik, beállít a plébánoshoz és előadja, hogy ő a kath. templom tornyán órát akar csináltatni ... A plébános megköszönte a nagylelkűséget, de mivel nagyobb szüksége volna a templomnak orgonára, arra kéri a földes urat, hogy csináltasson inkább orgonát. Hja! az shokba kherül! monda az új földes úr ... és eltávozott.

Ugyanez a földes úr volt az, aki kerületünk derék szolgabíráját az első találkozásra nagy leereszkedőleg „barátomnak” szólította.

A múltkor Bpestről együtt utaztam egy zsidóval . . . Megkérdezte hogy hová megyek? – Hová?! – felelém, Lőrinczibe. – Ah! Lőrinczi-

ben thetszik lakhni plébános úr? – Igen. – Ismeri az új birtokost a Jakhob H.? – Ismerem a nevét. – Az nekem nagybátyám. – Igen? – Úgy-e büszkhe ember? – Nem tudom; különben semmi közöm hozzá akár büszke akár nem! – Hát nem volt nála még thisztelegni plébános úr? – De nem ám! – Hát miért nem thisztelgett nála plébános úr, hiszen ő mint phatrónus maghát fizeti? – Hát csak azért nem, tudja, mert 1-ször a patrónus nem fizeti a plébánost; 2-szor az ön nagybátyja nem is patrónus; 3-szor pedig én nem vagyok plébános hanem káplán. – Oh akhor pardon! – Alásszolgája !

N. K.

Szatmárvidék.

Azon erkölcsi s társadalmi bűnök közül, melyek által a szemita faj oly végzetszerű következetességgel különbözteti meg magát a keresztény népfajoktól, e becses füzetek mélyen tisztelt olvasóinak elég b&alkalmuk nyílik a legkitünőbb fajtákban gyönyörködni.

S mindazon bűnök, melyek par excellence a zsidóságnak képezik speciális faji jellegét, száz meg száz élő példában világítják meg az elfogulatlan vagy meg nem vesztegetett lelkületű szemléelő előtt azon szomorú igazságot, hogy e faj-lassan ható mérgével mennyire képes volt megfertőztetni s mily könnyen ki is ölheti teljesen a magyar erkölcs és társadalom ételszerveit; hogy e faj bűnei már annyira összeforttak saját egyéniségökkel, annyira elválaszthatlanok valójoktól, hogy a leggyökeres orvoslásra többé már nem elegendők a keresztény türelem s békés humanismus erkölcsfejlesztő átalános elvei, hanem hogy a legégetőbb szükséggé vált velök szemben szigorúbb rendszabályokhoz folyamodni, együttes tömörüléssel alkalmazandó drasztikusabb operatióval lépni fel ellenök.

Hogy mindezen bűnök az egész semita-faj közös jellegét, az egyének elválaszthatlan sajátóságát képezik: arról kiki könnyen meggyőződhetik, csak szét kell magunk körül tekintenünk; csak azon szörnyű ijedelmet kell fontolóra vennünk, mely kicsinyét és nagyját egyaránt elfogta, – azon leírhatlan waj-geschrien-t, azon eszeveszett jajveszékést, azon örült lótást-futást kell tekintenünk, melyet a zsidóság szóval és a journalistikában elkövet, – s azon bűnös összetartásra kell figyelünk, mely által kivétel nélkül az egész szemita csorda azonosítja magát a szerencsétlen Solymosi Eszter fanatikus gyilkosaival; csak azt kell meggondolnunk: mily megdöbbentő összetartással ügyekeznek az igazságszolgálatás őrsemét tévútra vezetni.

Ezen par excellence zsidó bűnök közül akarok ezúttal példát hozni fel, oly példát, melyben a zsidók vallás-erkölcsi és társadalmi életnézete, a talmudban szabályozott és szabadalmazott bűn-ösztön undok nyilvánulása s az összeesküvésszerű bűnös együtt-tartás egyesülnek a legmegvetendőbb gögös hányi-vetiséggel, a legnevetségesebb pökhendi benézeeggel.

(Vége a jövő füzetben.)

